Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Széchényi-uteza SIMON-ház Kunz József ur kereskedésével szemben.

Hirdetmények,
előfizetési pénzek és a kiadás körüli panaszok valamint a lap szellemi részét illető minden közlemények ide intézendők.

Bérmentetlen levelek csak ismert kezektől fogadtatnak el.

DEBRECZENI ELLENŐR.

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KÖZGAZDASAGI LAP.
A SZABADELVŰPÁRT KÖZLÖNYE.
Megjelen **naponként** a vasárnap és péntek kivételével.

Előfizetési ár:
Helyben házhoz hordva, vagy vidékre postán küldve:
Egész évre - - - - - - - - 10 frt — kr.
Félévre - - - - - - - - 5 frt — kr.
Negyedévre - - - - - - - - 2 frt 50 kr.
Egy hóra - - - - - - - - 1 frt — kr.

Hirdetési díj:
Othasábos petitsor egyszeri beigtatásáért 5 kr
Bélyegdij minden hirdetésért külön 30 kr. — Nyilttér 4 hasábos petitsorért 20 kr.
Hirdetést vagy reclamot magában foglalt ujdonság sora 50 kr.

XVIII. évfolyam 1891. Debreczen. Szombat Május 9. 90. szám.

Egyetem Debreczenben.

Debreczen, május 9.

Debreczen évről-évre uj eszközöket, uj intézményeket, nyer ahhoz, hogy az ország észak-keleti részén a Tisza és Berettyó vonalától a Tisza forrásáig és a Beszkidekig hatalmas, fényes czentruma legyen a közgazdasági, a kulturális, a politikai életnek.

Erőtől duzzadó, képzettségtől ragyogó, szépségtől csillogó városa ennek a széles országrésznek, az idegen ajku nemzetiségek előtt hóditó büszkesége a magyar fajnak.

Fejlödésünk és haladásunk egészségesebb, örvendetesebb és annál nagyobb büszkeséggel töltheti el keblünket, ha a a fejlődésnek és haladásnak fényezőit és eszközeit a magunk anyagi és szellemi erejével hozzuk létre és tartjuk fenn; ha nem az állam gyámkodásától és jóakaratától várjunk központi jellegünknek minél erőteljesebb kifejlesztését; ha az állam támogatását a város és a polgárság vállvetett müködésével törekszünk gazdagabb eredményekre, fényesebb sikerekre juttatni.

A királyi tábla működésének megkezdésével, mely Debreczen kifelé ható központiságának egyik ellenállhatatlan tényezője lesz, ujolog felmerül lelkünkben az a régi vágy, hogy a debreczeni ősi főiskola egyetemmé fejlesztessék és erre a vágyra épen most olajat önt Csáky Albin közoktatásügyi miniszternek a pozsonyi jogakadémia igazgatója előtt a minap tett kijelentése, a mely ugyan csak ismétlése annak, amit tőle már a mult évben Nagyváradon hallottunk. De épen azért, mert már másodszor mondja, elkell hinűnk, hogy az erélyes és cselekvőképes miniszter komolyan akarja azt, amit igér és meg is cselekszi.

Csáky Albin gróf ugyanazt tervezi az egyetemmel, amit Szilágyi Dezső tett a királyi táblával: a deezentralizálást. A miniszter Nagyváradon égető szükségnek jelezte egyes vidéki jogakadémiáknak fakultásokkal való kibövitését és eset leg uj felsőbb tanintézetek létesitétét olyan formán, hogy oly városokban, melyek geográfiai és másnemü helyzetüknél fogva egyes felsőbb tanintézetek befogadására mintegy hivatottak ott azokat létesiteni fogja.

Most Pozsonyban a miniszter ismét igy nyilatkozott, hogy „szándékában van valamennyi vidéki jogakadémiát kisebb rendü egyetemekké átalakitani, annyi fakultással mint a budapesti és kolozsvári, mihelyt a financialis nehézségek elenyésznek.

Nem tudjuk hogy mely és milyen jogakadémiákat kiván a miniszter egyetemmé átalakitani. — Talán csak az állami jogakadémiákra gondol. Talán egy-egy fakultást ott is szervezni fog, ahol már egy vagy két fakultás felekezeti fenntartó testületek által gondozva létezik.

Nem hisszük azonban, hogy Debreczent kihagyná számitásából a miniszter, legalább meg nem köunyitené a magyarországi protestáns közérzület azt a sokszor kifejezett törekvését, hogy a kálvinizmus ősi fészkében egy prot. jellegü egyetem állitassék, illetőleg hogy egyetemmé fejlesztessék a kollegium.

Aligha van város az országban, mely egy uj egyetem székhelyéül alkalmasabb volna Debreczennél, és a hol kedvezőbb előföltételei léteznének egy uj egyetem felállitásának. — A geográfiai helyzet felette kinálkozó. — Két fakultás már meg van. A filozofiainak is embrioi nehány katedrában már léteznek. — Van ritka gazdag könyvtár; nehány alapitvány egyenesen az egyetem czéljaira tőkesitetik. A népesedési viszonyok és egy most épülő, a vidéken páratlan közkórház az orvosi fakultásnak kedveznek. A kir. tábla megjöttével biztositva van a jogi tudományoknak gyakorlatilag is sikerrel kecsegtető tanitása.

Valóban elérkezettnek látjuk az időt, hogy az érdekelt tényezők (a milyenek az egyház és a város) komolyan foglalkozzanak az eszmével; hogy azt állandóan felszinen tartván, siettessék annak mielébbi testté válását.

Országgyülés. A főrendiház tegnap délelőtt 11 órakor ülést tartott, melyen kisebb jelentések tudomásul vétele után a telekkönyvi betétek szerkesztéséről és a birói és ügyészi szervezet módositásáról szóló törvényjavaslatokat intézték el. Vita csak az utóbbinál volt, melynél Szabó Miklós kurai elnök, gr. Zichy Nándor és Szilágyi Dezső igazságügyminiszter szólaltak fel. A miniszter a felszólalásra hosszabban válaszolt s azután a javaslatot általánosságban és részleteiben változatlanul elfogadták.

Gazdatisztek kongresszusa. A magyar gazdatisztek kongresszusa, melyet a magyar gazdatisztek és erdészek segély- és nyugdijegylete kezdeményezett két napig tanácskozott a fővárosban. A gyülésen mintegy négyszázan jelentek meg; köztük a debreczeni gazd. intézet tanulóinak hat képviselője. Az elnöki emelvényt Bujanovics Sándor foglalja el. Attérve a napirendre, ifj. Wenninger Mátyás előadó határozati javaslatot terjesztett elő, mondja ki a kongresszus, hogy oly törvény alkotását tartja szükségesnek, mely megállapitaná a gazdatisztek képesitését és e kvalifikáczió elnyerésétől tenné függővé a gazdatiszti állások betöltését. A gazdatiszt és a munkaadó közti jogviszonyok törvényhozási uton szabályozandók. A kongresszus a magyar gazdatisztek segélyegyletét bizza meg, hogy ez ügyek érdekében a földmivelésügyi miniszternél eljárjon. A vidéki előértekezletek határozati javaslatainak felolvasása után, elsőnek Löcherer Andor, a „Magyar Föld" szerkesztője szólalt fel. Csak általánosságban fogadja el a javaslatot. Szükségesnek tartja, hogy Budapesten gazdasági akadémiát állitsanak fel. Csáky Sándor javasolja, intézzenek feliratot a kormányhoz, hogy vegye oltalmába a gazdatiszteket. Vaskovich Zoltán, a magyar-óvári gazdasági akadémia növendékei nevében azt inditványozza, kérjék fel a kormányt, hogy csak olyanoknak adjon bérbe földbirtokot, a kik képesitett gazdatiszteket alkalmaznak. Reinprecht Antal jószágigazgató hozzájárult az előadó javaslathoz. Meskó Pál helyesnek tartaná, ha a szakminiszteriumban kevesebb jogászt és több gyakorlati képzettségü gazdatisztet alkalmaznának. A kongressus a határozati javaslatot elfogadta. A második napon a gyülésen megjelent gróf Bethlen András földmivelésügyi miniszter is. A napirend legfontosabb kérdését, a nyugdijintézetet illetőleg élénk vita után azt határozták, hogy nem szövetkeznek biztositó társulattal, hanem magok alakitanak nyugdijegyletet. Azután kimondták, hogy a gazdatisztnek a birtok jövedelmében bizonyos arányban való részesitését általánosan életbe kellene léptetni s végül helyközvetitő iroda szervezésének szükségét mondták ki. A napirend ezzel letárgyaltatott.

A közigazgatás államositása. A képviselőház közigazgatási bizottsága tegnapi ülésében Szapáry Gyula gróf miniszterelnök kiváló jelentőséggel biró kijelentéseket tett a fegyelmi ügyekre vonatkozólag és a közigazgatási bíróság iránt beadandó törvényjavaslat felől. A kormányelnök elvi kijelentései a bizottság összes tagjaira — az ellenzékieket sem véve ki — a legmegnyugtatóbb hatást tették. Maga Apponyi Albert gróf is, a kinek kérdései a miniszterelnök kijelentéseire alapot szolgáltattak, teljes loyalitással elismerte, hogy Szapáry Gyula gróf mai nyilatkozatai következtében azok a differenciák, amelyek a javaslat és az ő felfogása között fennforognak, lényegesen csökkentek. A miniszterelnök tegnap osztotta ki a vármegyei közigazgatás jövőbeli költségeiről összeállitott kimutatást. E kiadások főösszege 6,198053 frt; 1,64265 frttal több, mint amennyibe jelenleg kerül a vármegyék közigazgatása. — A főispánok fizetése 5000 és 4000 frt. Lakpénz 600 frt, Hajdumegye főispánja 3000 frtot kap. Az alispánok fizetése osztályonként 2400, 2200, 2000 frt. 600 500, 400 frt. utiátalány és 400 frt lakbér a főjegyző, árvaszéki elnök és jogtanácsos 1800, 1600, 1500 frt fizetést, 300 frt. lakbért kapnak; az árvaszéki ülnökök, aljegyzők, gazdasági felügyelő 1400, 1300, 1200 frt. fizetést, 200 frt lakbért; utóbbi még 400 350, 300 frt utiátalányt.

A reáliskolai épitkezés ügye.

Debreczen, Máj. 8.

A felmerült jelenségekből örömmel tapasztalom, hogy a reáliskolai épitkezés ügye iránt mind többen és többen kezdenek érdeklődni. Ezen érdeklődés eredményének gondolom én, hogy azon kis hiradás után, melyet a reáliskola számára adandó telek kijelölése ügyében tartott értekezletről a helybeli lapok közöltek, mindjárt másnap két helybeli lap is hozott egy-egy rövid tájékoztató közleményt. E közlemények csak nem szóról szóra azonosok, s ha nem származnak is egy kézből, egyező véleményt kivánnak tolmácsolni. Mind a kettő annak a nézetnek ad kifejezést, hogy a telkek árának és más körülményeknek figyelembe vételével; a reáliskolai épitkezés kérdését csaknem kizárólagosan a hatvanutczai utczaháznak felhasználásával lehet czélszerüen megoldani.

A röviden odavetett indoklást nem minden tekintetben tartom ugyan helyesnek és elfogadhatónak; azt azonban mégis elösmerem, hogy a tényállás ama két kis czikkben sokkal meggondoltabban, és a körülményeknek megfelelőbben van feltárva, mint hogyan azt a szombaton tartott tanácskozásban egynéhány bizottsági tag fejtegetni megkisérlette. Nem nyiltan, ugyan, de ugy mellesleg mindkét kis közlemény beösmeri, hogy a Csapó-utczán, vagy az ezen tájékon levő más utczában, valamely alkalmas ponton, a reáliskola épülete ép olyan jó helyen volna, mint a Hatvan utczában; mert mindkét közlemény azt hangsulyozza különösen, hogy a szóba hozott többi telek ára tulságosan nagy.

Erre nézve én is hasonló véleményben vagyok, és azt, (miként eddig is minden alkalommal tettem) egész határozottan kijelentem, hogy a legtöbb háztulajdonos által követelt árt tulságosan magasaknak tartom, s nem hiszem, valaha a város közönsége az ily tulságosan felcsigázott árakat megadni hajlandó lenne.

Azt senki sem követelheti, de nem is kivánja, hogy a tulajdonos potom árért, vagy csak a mostani különben is magas rendes árnál kevesebbért adja el a maga házát a városnak; de viszont a háztulajdonosok se higyjék, hogy a város egészen szorult helyzetben van, s hogy e szerint, bármily magas árt kérnek is, kénytelen lesz majd megadni.

Ezen felszólalásom félre magyarázását előre is kikerülendő, már most kijelentem, hogy nem azért irtam e czikkecskét, hogy ez által a háztulajdonosokat az általuk követelt árak megszabásánál engedékenyebbé tegyem. Meg vagyok róla győződve, hogy ezt ők maguktól is azonnal s felszólitás nélkül megteszik; mert be kell látniok, hogy az árak felcsigázására nincsen ok. Felszólalásom oka az, mert egyátalán nem tudom helyeselni azt, hogy a bizottságnak zárt ülés jellegével biró tanácskozásáról oly közlemények jutottak nyilvánosságra, melyek természetüknél fogva nem nyilvánosság elé valók; — nem tudom helyeselni, mert az ily közlések, kellő felvilágositás hiányában, félreértésre igen könnyen szolgáltatnak alkalmat.

Egyébiránt, ha már megtörtént a számitásba vett telkek nagyobb részének nyilvános megnevezése, az sem baj; mert a kérdés megoldását ez ma már nem teszi nehezebbé. Sőt annyiban talán még használ az ügynek, hogy most már mindenki láthatja és tudhatja, hogy városunkban nem csupán egy vagy két, hanem ugyancsak sok olyan hely van, a hol a reáliskola épülete többé kevésbbé alkalmas elhelyezést nyerhet.

Nem azért helytelenitem én a javaslatba hozott telkeknek nyilvános megnevezését, mintha talán ama két közlemény a telkek árának felszöktetésére hatást gyakorolna. Eljárásunkból mi nem akartunk titkot csinálni. Azon tulajdonosok előtt, kik telkeik eladására hajlandóknak mutatkoztak, szándékunkat és tervünket egészen nyiltan bevallottuk. Misztifikálni vagy félrevezetni mi senkit sem akartunk, s most sem akarunk. De miután tudtuk azt, hogy egyes polgári családfők vagy családok ősi tulajdonukhoz, melyeket másod, harmad vagy néha már negyed izíglen is örököltek, szivósan ragaszkodnak: senkit sem akartunk kellemetlen érzéssel nyugtalanitani, sem pedig oly gondolatot támasztani, mintha őket akár a város előljárósága, akár a reáliskola ügyeinek intézői kedvelt tulajdonukból kizavarni akarják.

A többi között épen ezen körülmény az, mely engemet ezen mostani nyilvános felszólalásra késztetett. Én ugyanis a magam részéről épen az imént emlitett okból helytelenitem az oly telkeknek nyilvános megnevezését, melyeknek tulajdonosai egyenesen kijelentették, hogy tulajdonuktól megválni egyáltalán nem akarnak, s telkeiket a városnak, még ily közérdekü és nemes czélu intézmény létesitése czéljából sem hajlandók eladni. Ezt ama két küldemény beküldői is tudhatták, mert a tanácskozáson egész határozottsággal be volt jelentve.

Igaz, nem tagadom, hogy az általam kifogásolt két közleményben megnevezett telkeket, két csoportnak kivételével, mind telsorolja azon emlékirat is, melyet a tanári kar megbizásából az igazgató épen azért terjesztett be a felügyelő bizottság elnökének, hogy annak tartalmát a telek megválasztásánál értékesitse; azonban amaz emlékirat még január első napjaiban, tehát oly időben, készült, mikor a telek-vásárlásra elhatározó lépéseket tenni már csak azért sem lehetett, mert a városnak mult évi felterjesztésére a ministerium akkor még nem is válaszolt. Más részről az emlékiratban felsorolt tiz telekre, illetőleg telekcsoportra vonatkozólag az igazgatóság elég világosan kijelentette, hogy azok közül egyik vagy másik talán nem lesz megszerezhető; de azért szükségesnek látta szóba hozni az ilyeneket is, mert csak azt kivánta feltüntetni, hogy mely telkek a legalkalmasabbak, és azt aztán egészen az intézőkre kivánta bizni, hogy az alkalmasak közül, melyeket és mily árért lesznek képesek megszerezni.

A többször emlitett közlemények beküldői azzal mentegethetnék magukat, hogy legelőbb az első hir beküldője követte a hibát az által, hogy a bizottsági tárgyalás határozatát a nyilvánosság elé vitte. Engedelmet kérek, de ez nem mentség. Ennyinek a nyilvánosság elé vitelét a nagyfontosságu ügynek közérdekü volta nem csak nem tiltja, de épen megköveteli. Az első hiradásban csupán azon telkek voltak megnevezve, melyeknek megvásárlása a bizottságban elhatároztatott, s melyeknek tulajdonosai, — habár eredetileg szintén nem volt szándékuk telküket eladni — kivánatra irásban kijelentették, hogy telküket a kikötött árért a városnak ily nemes czélra átengedni hajlandók. A többi telkekről pedig a közlő hallgatott; pedig még több telekcsoport van olyan, melyeknek tulajdonosai kijelentették, hogy illő árért hajlandók eladni. Én azt hiszem, hogy a két eljárás közt lényeges különbség van.

Hogy az olvasó közönségnek türelmét tovább ne fáraszszam, röviden kijelentem, hogy a lapoknak hétfői számában megjelent rövid közlést én a magam részéről az utolsó betüig bármikor is aláirnám és minden tekintetben helyesnek tekintem; s hogy én a Hatvan-utczán kijelölt helyet a magam részéről nem tartom egészen alkalmasnak, s készséggel járok utánna annak, hogy a reáliskolai épitkezés czéljára ugyanolyan árért, vagy esetleg talán még olcsóbban más alkalmasabb helyet keritsünk. De viszont egész határozottan és tétovázás nélkül kimondom azt is, hogy egyes háztulajdonosoknak tulságosan magas követeléseit sohasem tudnám szavazatommal támogatni. Én mint az iskola érdekeinek ez időszerint egyik képviselője minden erőmmel azon fogok működni, hogy a reáliskola

Mai számunkhoz fél iv melléklet van csatolva.

igazi érdeit, a melyek a városi közönség érdekeivel nincsenek ellentétben, tőlem telhetőleg megvédelmezzem; — de viszont mikor ezt tenni el nem mulasztom, a városnak mint hatóságnak érdekeit sem fogom szemem elől téveszteni.

Eljárásomat bővebben indokolni most nem kívánom, miután a másik vélemény hirdetői sem hozták nyilvánosságra a maguk indokait. Ha ők okokat találnának felsorolni én sem fogom elhallgatni a magaméit. — És akkor majd győzzön a jobb.

Ezeket kívántam elmondani első sorban azoknak, a kik szóbeszédben már most is kezdik hirdetni, hogy a telkek árát eljárásommal én vertem fel, másodsorban pedig azoknak, kik magán érdekeik helytelen magyarázatából telkeikért oly magas árt követeltek, hogy emiatt velük szóba állani nem is lehet. A városnak legalább is négy olyan felajánlott telekcsoport áll rendelkezésére, melyek közül egyiket vagy másikat illő árért megveheti; vagy ha venni nem tudna, van olyan sajátja, a melyen kénye-kedve szerint építhet. És ez utóbbi még pénzébe se kerül, s mégis lesz legalább is olyan jó és alkalmas, mint a javasolt hatvan-utczai telek.

Ezt nem árt az érdekelteknek figyelembe venni és elhatározásukat ezen körülményhez alkalmazni. Azért mondom, hogy aztán későbben csalódottnak ne érezzék magukat.

Fazekas Sándor.

Városi közgyülès.

Nagyérdekü rendkivüli közgyülést tartott tegnap Debreczen város törvényhatósági bizottsága. — A város régi tengeri kigyója, mely már annyiszor hozta izgalomba a város közönségét, annyiszor zavarta fel a nyugalmat, merült ismét fel: a pátronatus, — abból az alkalomból, hogy a közoktatási miniszter elrendelte a Huzly Károly hagyatéka által követelt, a kath. templom javitási költségeiből származott 1666 frtnak kifizetését. A gyülés izgatott hangulatban folyt le és az elnöki csöngettyüt nehányszor igénybe kellett venni.

Közöljük az alábbi tárgyilagos, az ülés lefolyásáról lehetőleg hü képet nyujtó tudósitást:

Gróf Dégenfeld József főispán a városatyákat üdvözölvén. Zöld Mihály tb. tanácsnok előadó ösmerteti az ügy előzményeit. 1885-ben Huzly Károly az akkori prépost plebánus a r. kath. templom megrongált falai helyrehozását kérte a várostól, aminek költsége 1335 frtra volt kiszámitva. A közgyülés azonban a jog- és pénzügyi bizottság, valamint a tanács egyező véleménye alapján ezen kérvényt elutasitotta azzal az indoklással, hogy a r. kath. templom nem városi épület; a templomnak a város által való javittatása addig sem volt gyakorlatban; különben pedig a város az 1868. LIII. t. cz. értelmében 1884-ben már tetemes segedelmet adott hasonló czélra. E közben a város az országgyüléshez is felterjést intézett, amelyben a helybeli r. kath. egyház patrónatusi követeléseit Debreczenre nézve sérelmesnek és törvénybeütközőnek bizonyitja; ezért orvoslást kér.

A prépost-plebánus a városi közgyülés határozatát közvetett uton megfölebbezte. A közoktatásügyi miniszter 1886-ban határozott e föllebbezésre; feloldotta a város határozatát és utasitotta a várost, hogy — miután Debreczen pátronatusi kötelezettségei kétségtelenek, mindaddig, mig azok alul jogérvényesen fel nem oldatik — a templom javitás költségeit a kegyuri kötelezettségek czimén fizesse.

A templom külső falainak helyrehozatala elodázhatlan lévén, Huzly Károly sajátjából eszközöltette azt s ekkor kifizetés végett egy 1666 frtos számlát nyujtott be a városhoz. A közgyülés ezt is megtagadta s a prépost plebánus ujra fellebezett.

Ily körülmények között Simonffy Imre polgármester a még akkor érvényben álló 1870. XLII. t. cz. 58. §-a értelmében jelentést tett gr. Dégenfeld József főispánhoz, hogy indokolt felterjesztést intézzen a közoktatásügyi miniszterhez az iránt, hogy ez a követelés törvénybeütköző és a helyi viszonyok között káros.

Az 1693. évi Leopoldi diplomában szó sincs Debreczen város kegyuraságáról. A Debreczen sz. kir. városi kiváltságait beczikkelyező 1715. évi 108. t. cz. is csupán helyet kiván a várostól a kath. templom és a Ferencz rendi atyák konventje számára. A templomot nem a város, hanem Csáky biboros püspök épitette fel. — Az 1844-iki országgyülés az országos sérelmek közé sorozta Debreczen ellen formált kegyuri követeléseket s kimondta, hogy a város azokra nem kötelezhető.

Az országgyülés azóta soha nem tárgyalta Debreczen város 1885-diki kérvényét.

A prépost második fellebbezésére csak most april 25-diki kelettel érkezett meg a közokt. ügyi miniszter határozata a főispánhoz.

E leiratban a miniszter támaszkodik az 1613. évi 31-dik, 1659. évi 129-dik, 1681. évi 41-dik, a városokról szóló törvényczikkekre, mint a melyeknek kelte után lett sz. kir. várossá Debreczen, az 1715. évi 109. t. cz. 2 §-ára, az 1831. évi canonica visitatio alkalmával kötött szerződésre és az 1846-ban márczius 12-én kelt s a helytartó tanács utján érkezett legfelsőbb királyi elhatározásra, melylyel Debreczet pátronatusi kötelezettségei teljesitésére utasittatik; — azt állitja továbbá a miniszter, hogy az 1868. 53. t. cz. 23 §-a jelen esetben nem alkalmazható. — Mindezekre tekintettel a közgyülési határozatot a miniszter ujból feloldja s utasitja a várost, hogy a r. kath. templom és tornyai (a rendelet mindenütt: „romjait" ir) javitási költségeit, 1666 forintot a fennálló kegyuri viszony és kötelezettség czimén azonnal téritse meg a Huzly hagyatéknak.

A polgármester nem érezvén magát jogositottnak a főispán által vele közlött rendelet végrehajtására, erről az 1886. XXI. t. cz. 73. §-a d. pontja értelmében azonnal jelentést tett a főispánnak; igy tétetett intézkedés a rendkivüli közgyülés sürgős összehivása iránt.

A rendeletet a jog és pénzügyi eizottság tárgyalás alá vévén, kijelenti, hogy a város ez után sem lehet abban a helyzetben, hogy eddigi álláspontját megváltoztassa. — A miniszter által hivatolt törvények nem vonatkozhatnak Debreczenre; az azokhoz füzött magyarázatok az 1885 évi felterjesztésben már megczáfolva vannak. Ennélfogva ujabb telirat intézendő a miniszterhez, hogy rendeletétől álljon el, illetőleg hagyja függőben a kérdést, mig a városnak az országgyüléshez intézett kérvénye elintézést nyer; az országgyüléshez pedig ujabb kérvény küldessék e tárgyban.

A városi tanács egyhangulag elfogadta a jog- és pénzügyi bizottságnak szintén egyhangulag alkotott javaslatát és azt pártolólag terjeszti a közgyülés elé.

Kovács Sándor tiszti főügyész szólott legelőször az ügyhöz. A javaslatban a közgyülés eddigi álláspontja van kifejezve, azért azt fogadja el a közgyülés.

A miniszterhez intézendő felterjesztésben jelezni kell, hogy a város az országgyüléshez intézett 1885. évi kérvényét most megujitotta. — Ő szerinte, az ország törvényeiben a sz. kir. városokra nézve sehol sincsen általánosságban és világosan kimondva, hogy ezen városok eo ipso pátronusai a kath. egyháznak. — Ez legfölebb csak gyakorlat lehet. — De még igy is nagy különbség van Debreczen és a többi sz. kir. városok között. Mert Debreczen Erdélyhez tartozván, szabadalmait az erdélyi protestans fejedelmektől kapta. — Ezekről pedig lehetetlen föltenni, hogy a tisztán reformatus Debreczenre pátronatusi terheket raktak volna. — Mikor Erdélyt Leopold király átvette Apaffy Mihálytól, a kiadott hitlevélben a kapott szabadalmakat mind biztositotta; e hitlevélben Debreczen külön föl van emlitve; de arról szó sincs, hogy szabadalmaibai pátronatusi jogok és kötelezettségek fejében hagyatik meg. — Igaz, hogy az 1715-diki országgyülés hozzátoldott valamit; de ezt, csupán ezt. Debreczen teljesitette is.

Márk Endre azzal kezdi beszédét, hogy ő 1885-ben a mellett küzdött, hogy e tárgyban nem az országgyüléshez, hanem a miniszterhez kell fordulni; mert ő és nézetársai nem képzelhettek olyan minisztert, aki a törvények ellenére kötelezze Debreczent a patronusságra. — Bizonyos tekintetben ma rosszabb a helyzet, mint akkor volt, mert a miniszter a bíróság kizárásával elibe vág a magánjogi eljárásnak. Örömét és elismerését fejezi ki a felett, hogy a polgármester nem hunyászkodott meg és alkalmat adott jelen eljárásával a közgyülésnek, hogy hozzászólhasson ezen ügyhöz. Ilyen tisztikart kiván ő látni.

A miniszteri rendeletben felhozott törvényekben szó sincs pátronatusról. Még az 1715. évi Szatmár és Nemeti szab. királyi városokat beczikkelyező törvény szavai csak erőszakkal alkalmazhatók a pátronatusságra.

Szóló kezében a corpus-jurissal bizonyitja állitásait. — Debreczenre nézve tehát semmi esetre sem állhat meg, ha a többi sz. királyi városra áll is pátronatusság. Hogy mivel tartozik Debreczen, az el van mondva a törvényben. Debreczen a kivánt templom és zárda helyet megadta. A katholikusok többé nem panaszkodhatnak. Pártolja a fölterjesztést. Azonban az Debreczen méltóságához illően legyen szerkesztve, mert a meghunyászkodás soha sem vezet czélhoz.

Simonffy Imre polgármester a közgyülés helyeslése között kijelenti, hogy ő eddigi álláspontjától nem tért el, most sem tér el. Ő sem ösmerte el sohasem, hogy Debreczen pátronusa volna a kath. egyháznak. Miután azonban a város minden lehetőt elkövetett már e követelések ellen, de mindig kellő eredmény nélkül, magas állásu férfiaknál tudakozódott a dolog felől, s kitünő jogászoktól, protestansoktól is azt hallotta, hogy a város semmit sem fog nyerni s akkor kapta a tanácsot, hogy békességesen egyezzen ki a város; az egyességet Ő Felsége a legfőbb patronus szentesiteni fogja. — Nagyon sajnálja, hogy ez az egyesség nem jöhetett létre. — Ő most is arra kéri a közgyülést, hogy egyezzen ki. Mert mi akarmit beszélünk — látjuk — nem ér semmit, miután eldöntött dolognak tartják azt, hogy minden szab. kir. város pátronus. — Kérvényünket az országgyülés nem fogja tárgyalni; legalább mostanában — nem; mert ilyen nagy kérdés tárgyalásába nem bocsátkozik bele. Figyelmeztet reá: ne tessenek elfelejteni, mit mondott a polgármester. — Ő köteles a közgyülés akaratához alkalmazkodni, de el lehetünk rá készülve, hogy fizetni muszáj s ha az alkotmányos miniszter rendeli, annak a hazai törvények értelmében engedelmeskedni kell.

Tóby István szerint kezdetben maga a kath. egyház sem volt abban a meggyőződésben, hogy Debreczen város patronus. Más különben nem a váradi püspök épittette volna fel a templomot.

Nemes Kálmán kevés sikert vár a felirattól. Mert nincsen sz. kir. város az országban, mely nem volna pátronus. Mindazonáltal hozzájárul az ujabb felterjesztéshez; hadd itéljen az országgyülés is. Akkor legalább azok is meghajolnak, a kik most tiltakoznak.

Komlóssy Arthur sajnálatának ad kifejezését a felett, hogy a polgármester ur az egyességről szólott, a melynek okmányai, amint meggyőződött, máig sincsenek megsemmisitve, csak tintával keresztül huzattak és igy olvashatók. A bizottság fére lett vezetve, mert még egy harmadik példánya is megvan a prépostnál. — E teremben nincsen felekezetí különbség, itt nincs se kálvinista, se katholikus. Itt mindnyájan bizottsági tagok vagyunk — s minden debreczeni tisztviselőnek a polgármestertől az utolsó irnokig egyet kell vallania, azt, amit atyáink 200 éven át vallottak, bármit is tanácsolnak diplomácziai és magán személyek. Ilyen magán értesülések nem lehetnek irányadók és nem tántorithatnak meg bennünket. — E nagy kérdésnek törvényhozási uton kell megoldatnia. Tavaly a kath. autonomia ügyében tartott tanácskozáson a kultuszminiszter már tett is egy biztató nyilatkozatot. Azt nem lehet felhozni, hogy a patronátus eltörlésébe nem megy egyhamar bele az országgyülés. — Hisz rövid idő alatt olyan nagy dolgokat mivel, amilyenekről pár évtizeddel ezelőtt álmodni sem mertünk volna. A hübériség egyik utolsó maradványa a regalék mily hamar megszüntettettek. A felterjesztés mellett nyilatkozik. Ha fizetni kell, engedünk az erőszaknak. — Eddig is fizettünk eleget, de miadig ezzel az erős záradékkal, minden ebből vonható következtetés nélkül. Beszédét azzal végezi, hogy nem képzel olyan magistratust, mely helyén maradna, ha a kormány fizetésre kényszerit.

A Komlóssy Arthur beszéde ujabb felszólalásra késztette Simonffy Imre polgármestert. Szép szavak — ugymond — az előtte szóló szavai, de nincsen értelmök és ő nem tudja, kihez intéztettek azok. — Kijelenti, hogy a tanácsülésben ő is elfogadta a jogügyi bizottság javaslatát, — ha bár — ismétli — nincsen reménye a sikerhez. Ha eltörli is az országgyülés a patronatust, azért kárpótlást adnak, ép ugy, mint egyéb hübéri jogokért. Ugy tapasztalja, hogy a biz. tag urak nézete abban foglalható össze, hogy szegüljünk ellene a törvénynek, de fizessünk, ha muszáj.

Dégenfeld József grófnak sincsen kifogása az ellen, hogy a közgyülés, a jogorvoslat keresésében elmenjen egész odáig, ameddig mehet. Ezért nem ellenzi az ujabb felterjesztést. Ha azonban a miniszter ragaszkodik eddigi rendeletéhez, azt a polgármesternek végre kell hajtani és ő nem gondolja, hogy ezért a polgármestesternek le kellene köszönie. Ilyen nézetet — azt hiszi — a közgyülés sem oszt. Miután a patronatus ügye rendezéséig még mindig fizetnie kell a városnak, szerinte utasitandó lenne a tanács, hogy bővebb javaslatot készitsen, mely békés egyezségre vezessen.

Kovács Sándor nem tarja helyesnek az ilyen két uton való járást. Megtörténhetik, hogy az országgyülés a felirat folytán, felhivjuk a minisztert az ügy rendezésére. — Ezután a főügyész ur foglalkozik a Komlóssy Arthur befejező szavaival. — Az lenne a törvénytelenség, ha a hatóság nem hajtaná végre a törvényes kormány rendeleteit. Végül javasolja, hogy az országgyüléshez intézendő feljerjesztésben fejtessék ki az, hogy Debreczennek külün állása volt a multban, ezért rá kell mutatni a Leopoldi dipolmára; kiteendő az is, hogy a város ösmeri ugyan az 1846. évi királyi legfelsőbb rendeletet; azonban abban nincsen vonatkozás az 1844-diki országgyülésre; harmadszor a felterjesztés kinyomattassék és az orsz. képviselők között kiosztassék.

Komlóssy Arthur személyes kérdésben szót kért s kijelentette, hogy ő a neheztelt befejező szavakat saját egyéniségére értette; ő nevezetesen ugy tenne az emlitett esetben. Azokat visszavonja, mert törvénysértést nem kiván.

Sebes György keltett csak még derültséget az ő furcsa okoskodásaival. — Hogyan kivánhatja a gazdag kath. egyház, mely az ország háromnegyed részét birja, ilyen szegény várostól, hogy fizessen. Fizessen Huzlyné ő nagyságának a Huzly Károly utódja, ennek megmint az utódja. Addig majd csak rendezve lesz a pátrónátus.

A közgyülés egyhangulag elfogadta a tanács előterjesztését a főügyész által tett pótlásokkal együtt.

Ezzel a közgyülés két órai vitatkozás után befejeztetett.

Napi hirek.

Tájékoztató.

Nagy sétahangverseny vasárnap és ünnepnapokon d. u. 6 órakor a „Margit fürdő" nagytermében.

Muzeum a kollegiumban nyitva van vasárnaponként délelőtt 10-től 12-ig.

Anyakönyvtár a kollegiumban a közönségnek nyitva pénteken délelőtt 11-től 12-ig.

Nyilvános olvasóterem a kollegiumban nyitva van hétfőn, szerdán, szombaton d. u. 3—7-ig.

Május 7. Tárgyalogló verseny Nagy Károlyba reggel 5 órakor.

Május 9. Nyomdász majális a „Margit" fürdő disztermében.

Május 14. Hajduvármegye tavaszi közgyülése.

Május 19. Elmaradt ujonczok utóállitása.

Május 21. Egyházkerületi közgyülés kezdete a főiskola tanácstermében.

Május 27. Jogász majális a nagyerdői „Dobos" pavillonban.

Junius 1. Sajtóügyi végtárgyalás.

— **Megyei közgyülés.** Hajduvármegye törvényhatósági bizottsága május hó 14-én és folytatólagosan tartja tavaszi redes közgyülését. A tárgysorozat közel 100 pontból áll. A tárgysorozatból kiemeljük a következőket: Alispáni évi jelentés. — Belügyminiszter leirata a községi, közbitokossági erdők kezelésének az állami erdészetre rubázása tárgyában. A vármegyei 1890. évi házi és pénztári számadás megvizsgálása. Hadház nagy községgé alakulása tárgyában tett intézkedései az alispánnak. — Ugyancsak az alispánnak jelentései: kereskedelemügyi miniszternek a vármegye 1891, 1892. évi utépiti tészeti költségelőirányzata tárgyában kelt leirata folytán tett intézkedésekről, H.-Böszörmény város képviselőtestületének a H.-Böszörményben épitendő közkórház ügyében f. évi 29. kgyi sz. a. határozatban foglalt ajánlat elfogadása tárgyában, továbbá a vármegye 1892. évi gyámügyi szükségletei fedezése a vármegye házi pénztára kiadásaihoz a központi, kabai, p.-ladányi, b.-ujvárosi és hadházi gyámpénztárak tartalék alapjaiból fizetendő hozzájárulási összeg meghatározása tárgyában. Csege és Egyek községek részére körállatorvosi állomás szervezése s a körállatorvos javadalmazásáról készitett szabályrendelet. A h. v.pércsi községi tisztujitásnál követett eljárás megvizsgálásáról fölvett jegyzőkönyvet a főjegyző beterjeszti. Alsófehérvármegye községének megkeresvényve a „közigazgatás és az önkormányzat rendezése a vármegyékbe" czimü törvényjavaslat ellen a képviselőházhoz intézett felirásának pártolása tárgyában, s ezzel együtt Somogyvármegye közönségének ugyanazon törvényjavaslat pártolása tárgyában intézett átirata. Szatmárvármegye közönségének megkeresvénye ugyanazon törvényjavaslat pártolása tárgyában. — A „Tiszafüredi régészeti egylet" megkeresvénye a közelgő ezredéves honfoglalási nagy esemény megünneplése alkalmából az egyeki rét átjárási helynek — hol Árpád két honfoglaló vezére Szabolcs és Tas, a Szabolcs szathmár-bihari diadalmas hadjáratjából visszatérve hóditó seregével átment a Tiszán és Arpád hadseregével együtt — maradandó oszlop fellitásával megörökitése tárgyában. A többi tárgyak részint községi szabályrendeletek, különböző megyei és községi számadások.

— **A bejelentési hivatal felállitása.** Ilyen nagy városban amilyen Debreczen, bejelentési hivatal nélkülözhetlen. Már ezelőtt tiz évvel is foglalkozott a városi hatóság a bejelentési hatóság a bejentési hival felállitásával, még pedig a belügyminiszter sürgető leirata folytán. Akkor lekerült a napirendről s pihent az ügy mostanáig. Bizonyosnak látszik, hogy most végre megvalósul. A belügyminiszter ugyanis a város közönségéhez intézett leiratában elhatározta a bejelentési hivatalnak Debreczen város egész területére nézve való életbeléptetését; felhivja a várost, hogy ezen hivatal szervezése és felállitása tekintetében szükséges intézkedéseket haladéktalanul tegye meg akként, hogy a hivatal már 1892. január 1-én müködését megkezdhesse. — A tiszti személyzet fizetési fedezeteül a jövő évi költségvetésben a megfelelő összegek felveendők. Tudatja egyszersmind a miniszter, hogy az 1881-ben készitett szabályrendeleti javaslat a személyzet számát, fizetését, alkalmazását, a rendőri bejelentési kötelezettség szabályozását illetőleg az uj szabályrendeleti javaslat elkészitésével alapul vehető.

— **Jogász majális.** A debreczeni jogakadémia polgárai által május hó 27-ik napján a nagy erdei „Dobos Pavillonban" önképzőkörük javára Jogász majális rendeztetik. Bárczay Sándor b. elnök. Dávidházy Sándor b pénztárnok. Szabó Emil b. ellenőr. Bakóczy István, Csanády Jenő, Czieleszky Vilmos Fráter Béla, Gyertyánffy Andor, Király József, Kiss Kálmán, Kováos József, Matolcsy Sándor, Nagy Béla, Nagy István, Serli Sándor, Sinay Károly, Szikszay Gyula, Tóby Elek, Uzonyi Géza bizottsági tagok. — Belépti-jegy személyenként 1 frt. Jegyek előre válthatók: Beke László, Szent Királyi Tivadar és Zádor Lajos urak üzleteiben és este a pénztárnál. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak és hirlapilag nyugtáztatnak. Kezdete 8 órakor.

— **Bárò Waldstädten János** táborszernagy a 7-ik (temesvári) hadtest parancsnoka csütörtök este érkezett városunkba Nemesich altábornagygyal. Az indóháznál a katonaság részéről Krausz Zsigmond ezredes a tisztikarral fogadta. A város részéről Végh Gyula és Beér Kálmán alkapitányok voltak kiküldve. A diszszázad felett szemlét tartván, a város ötös fogatán Krausz ezredes és Végh Gyula alkapitány kiséretében a Bikába hajtatott. Tegnap a Nyulasnál a 39-ik ezred, sor és tartalékos katonái felett tartott szemlét. Tegnap este az egész tiszti karral együtt a táborszernagy a nagyerdőre rándult ki, a hol a katonai zenekar mulattatta őket. Ma pedig a sámsoni dombok közt levő térségen a 39-ik gyalog s a 15-ik huszárezred együttes gyakorlatát vizsgálja meg.

Melléklet a „Debreczeni Ellenőr“ május 9-iki számához.

— **Május 9.** A debreczeni nyomdászok másfél évtized óta ma adnak nyilvános szerepléssel életjelt magukról. A mindennapi munka külső dicsőség nélküli terhén kivül szereplésüknek nincs nyoma, mert pályájok a külső dicsőséget, zajt, természeténél fogva, nélkülözi. Másfél évtizeddel ezelőtt tartottak a debreczeni nyomdászok egy nyilvános majálist, mely idő óta mint testület sehol sem szerepeltek. Azóta más ifju nemzedék váltotta fel a régit s ujabb élet eleven sége kezd lüktetni köztük. Ennek jele a ma este tartandó nyomdász majális a „Margit-fürdő“ disztermében. Derék nyomdászaink minden tehetőt elkövettek mulatságuk sikere érdekében s annak erkölcsi és anyagi sikere biztositva van Debreczen város intelligens közönségének a munka derék embereit minden körülmények között méltányolni szerető rokonszenvében. A derék, törekvő nyomdászok e mai vállalatuk sikere esetén még ez év folyamán egy nyilvános szedésversenyt is óhajtanak rendezni, melylyel komoly törekvésüket igyekeznek dokumentálni. A közönség, mely a müvészetet és ipart — a nyomdászat pedig e kettő összetétele — lelkesedéssel pártolja, annál inkább adózni fog elismerésével a debreczeni nyomdászok iránt, kik a becsülést igazán kiérdemelni törekednek.

— **Debreczenben** ápr. 25-től máj. 2-ig terjedő héten született ev. ref. (548—576 anyak. t.) élve 16 fiu, 11 leány, halva 1 fiu, 1 leány, együtt 17 fiu, 12 leány =29 (23 törvényes, 6 törvénytelen) Egybekelt 10 pár R. Kath. (145—160 anyak. t.) élve 6 fiu, 8 leány, halva 1 leány, együtt 6 fiu, 9 leány =15 (13 törvényes 2 törvénytelen Izraelita (37—41 anyak. t.) élve 2 fiu, 2 leány =4 törvényes, Aut. orth. izr. (22 anyak t.) élve 1 törvényes leány. Született összesen 25 fiu, 24 leány =49 gyermek. Meghalt ezen idő alatt 11 fi 14 nőnemü =25 egyén. Ezek közül ev. ref. 17 r. kath. 5, luth. 2, izr. 1.

— **Lelkész választás.** Török-szent-miklóson az egyik megüresedett lelkészi állomásra Kutas Bálint kunhegyesi segédlelkészt választották meg. Kutas Bálint a hittani tanfolyamot Debreczenben végezte kitünő sikerrel.

— **A hadtest parancsnok köszönete.** Báró Waldstädten hadtestparancsnok tegnap látogatást tett gr. Bethlen Miké Rózánál méltóságánál, mint a hernalsi és soproni katona tiszti leánynevelő intézet javára rendezett szinházi előadás egyik főrendezőjénél és megköszönte a fáradhatatlan grófnőnek az élőképek rendezése által elért szép sikert.

— **A pünkösti cseledváltozások** közeledtével felhivjuk a közönség, különösen a gazdasszonyok figyelmét Turai Farkas elsőrangu foglalkozást és hirdetéseket közvetitő intézetére, ahol csakis jó bizonyitványokkal biró szobalányok, szakácsnék, szolgálók, inasok és egyéb bármily néven nevezett házi cselédek közvetittetnek. — Az intézet a telefon hálózattal is összevan kötve.

— **Halálozás.** A konyári ev. ref. egyház lelkésze Kálmánczhelyi Imre elhunyt 56 éves korában. Szerdán kisérték örök nyugalomra.

— **A hortobágyi állatvásár** terveit és költségvetését a mérnöki hivatal már elkészitette. E szerint a vásártér berendezése korlátokkal három őrházal és három akollal, közepén egy czédula házzal kutakkal 8605 frt 85 krba kerül. — A lóvásártér 8 hold az idegen szarvasmarhavásártér és a debreczeni szarvas marhavásártér 6—6 hold területü lenne.

— **Sáskák az Érmelléken.** Diószegen és Székelyhidon tudtára adták a lakosoknak, hogy nagy sáskacsapat érkezett a vidékre s pusztitással fenyegeti a vetéseket, növényzetet; ezért éber figyelemmel őrködjenek s mihelyt észreveszik, hogy szórványosan vagy csapatosan szállottak le, azonnal jelentsék a városházánál. Szomoru hir ez az Érmelléknek, elébb filokszéra most sáska!

— **Lelkészi beköszöntő.** Csökmőn f. hó 3-án vasárnap mondotta beköszöntő beszédét Bögös Lajos városunk szülötte nemrég megválasztott ref. lelkész A templom zsufolásig megtelt s a hallgató közönség közt más hitfelekezetiek közül is számosan jelentek meg, lelki épüléssel kisérve, a derék ifju pap szép és eröteljes szónok egyházi beszédét. A csökmői ev. ref. egyház méltán kiváló reményt füz müködéséhez s készséggel felajánlta anyagi és erkölcsi támogatását.

— **Konfirmáczió.** Ma reggel 8 órakor konfirmáczió tartatott az ev. ref. egyházban. A fiuk a kistemplomban, a leányok a nagytemplomban konfirmáltattak meg. Összesen 550 serdülő gyermek tett vallást ezuttal hitéről.

— **Látogatás a polgármester urnál.** Tegnap a déli órákban báró Waldstädten János, jelenleg városunkban időző hadtest parancsnok Simonffy Imre kir. tan. polgármesternél látogatást tett.

— **A „Csokonai kör“ választmánya** szerdán — d. u. 5 órakor — tartotta az április 26-iki közgyülés óta első ülését Vértessi Arnold elnöklete alatt. — A szakosztályok következőleg alakultak: I. Az irodalmi szakosztály elnöke, Géresi Kálmán első alelnök; tagok: Csiky Lajos, Dalmy Kálmán, Dóczy Imre, Jó Istvánu, Karczag Vilmos, dr. Kenézy Gyula, dr. Kola János, Kovács János, Kósa Barna, Márton Imre, dr. Medve Kálmán, Nemes Kálmán, dr. Öreg János, dr. Popper Alajos, Simonffy Emil, Sinka Sándor, Szántó Sámuel, Szojka Gyula, K. Tóth Kálmán, dr. Tüdös Kálmán. — II. A szépitészeti szakosztály: elnök: Komlóssy Arthur másod alelnök; tagok dr. Balkányi Miklós, Bészler Károly, Boczkó Sámuel (főkapitány) Csanak József, Domokos Kálmán, Komlóssy Dezső, Lengyel Imre, Márk Endre, Sárváry Lőáincz, Szabó József, (főszámvevő), Tóth Antal és Zádor Lajos. — A főtitkár: dr. Bakonyi Samu, főügyész: Szilágyi Károly és a pénztárnok: Tóth Béla az elnökökkel együtt mindenik szakosztály léseire meghivatnak és ott szavazattal biró tagok. — Az igy megalakitott szakosztályok saját kebelökből választják az előadó titkárokat, állapitják meg ügyrendjüket és munkaprogrammjukat. — A szakosztályi elnökök fölkérettek, hogy ezen teendőket mielőbb elvégezvén, — kezdjék meg a kör életének második évi müködését. — Elnök inditványba hozza, hogy a társas élet fejlesztése s a kör házalapjának megvetése czéljából egy tavaszi — tánczczal egybekötött társasestély rendeztessék. — Az inditvány egyhangulag elfogadtatott s a tavaszi tánczmulatságnak jelzett czélra s a szépitészi szakosztály által rendezésével Komlóssy Arthur II-ik alelnök megbizatott, ki is a kitüzött czélra való tekintetből azt készséggel vállalta el. A tánczmulatság határideje május végén vagy junius elején lesz — s valószinüleg a nagy erdőn — a nyári vigadóban fog megtartatni; a beléptidij személyenként 1 frtban; a családjegy pedig 2 frtban állapittatott meg a választmany által. — Egyéb részletek a nagy rendezőbizottság által fognak megállapittatni.

— **Puky Gyula** kir. táblai elnök ma délben látogatást tett Simonffy Imre kir. tan. polgármesternél, hogy köszönetet mondjon a város részéről tapasztalt szives fogadtatásért és áldozatkészségért. Puky Gyula után Csató Ferencz tanácselnök tett látogatást a polgármester urnál.

— **A posta és távirdahivatalok által magán feleknek adható felvilágositások** tárgyában a kereskedelemügyminiszter következő körrendeletett bocsátotta ki: Tapasztaltam, hogy hirlapszerkesztőségek, pénzintézetek, egyletek, ügynökök, kereskedők és más magánfelek a posta és távirdahivatalaktól bizonyos egyének kötelesképességére vonatkozó vagy statisztikai és egyébb adatok közlését kérik. Minthogy a posta és távirdahivatalok magán feleknek csakis a posta és távirda kezelési szabályokra illetve a magát igazoló magánfél saját küldeményére nézve adhatnak felvilágositasokat, figyelmeztetem a közönséget, hogy a posta és távirdahivatalhoz kizárólag az imént megjelölt ügyekben forduljon felvilágositásért, mert egyéb tárgyu megkeresésekre a postahivatalok választ nem ad, hatnak.

— **Károlyi István levele fiához.** Károlyi István gróf fiának György grófnak Frank Boriskával, a népszinház volt tagjával történt megszökésre nézve a Pesti Napló érdekes dolgokat mond el. Mikor az apa megtudta, hogy fia minő körülmények közt tünt el az apai háztól, hozzá külföldi konzulátusaink utján a következő levelet intézte: „Kedves fiam! Hogy hirem s tudtom nélkül hagytad el a szülői házat, — teljesen értem. Abban a korban, melyben te vagy, én is ugyanazt tettem. Csakhogy én a légiókhoz szöktem el a csatatérre s anyám nemcsak tudta, hova megyek, de meg is csókolt érte. Hogy a müvészetért rajongsz, ezt is értem. Én is, egész életemben rajongtam a müvészetért és sohasem volt okom megbánni azt. Eljárásodban csak az fáj nekem, hogy fájdalmat okoztál anyádnak és nővérednek. Egyébként csak arra kérlek, vigyázz egészségedre és bármikor, ha tapasztalásokban gazdagon visszatérsz, ölelő karokkal vár atyád gr. Károlyi István.“ E levél azonban nem juthatott a fiu kezéhez, mert a fiu átvitorlázott Amerikába. A fiatal gróf a legcinikusabb spekulacionak lett áldozata. Apja sikertelenül járt utánna Amerikában; mert bár sokáig nyomában volt, még sem birt rátalálni. Most az angol rendőrség kezében van az ügy.

— **Kinek kell egy gyerek?** Szép kis leány, mindössze három éves. Egy szegény nőé özv. Nagy Gábornéé, ki bár szereti gyermekét, maga beteges, nem birja eltartani, kész volna örökbe adni valamely jószivü családhoz. A szegény asszony lakása Bárány utcza, Kövesdi ház.

— **Erdekes gyülést** tart ma délután 5 órakor a Csokonai kör szépitészeti szakosztálya. Tárgyai következők lesznek: A szakosztály megalakulása. A kör pecsétje, alapitó oklevelek. Emlék és Csokonai kert kezelése. A házalap javára intézendő nyári tánczestély, több folyó ügyek s netaláni inditványok.

— **Debr. kir. tábla értesitő** czim alatt megjelenő szaklap második száma is megjelent gazdag tartalommal. A lap felelős szerkesztője Dr. Kardos Samu, főmunkatársa Beksics Gusztáv orsz. képviselő a hiresneves publicista, — kiadó Kutasi Imre. A második számba a vezérczikket Kőrössy Sándor orsz. képviselőnk irta, és ebben az uj kir. táblákat üdvözli meleg szavakkal.

— **A debreczeni gazdasági tanintézet** hallgatói segélyző egyletének elnöksége tisztelettel felkéri mindazokat, kik az egylet tőkéjének gyarapitására gyüjtőiveket voltak szivesek elvállalni, hogy azokat legkésőbb május hó 24-ig beküldeni sziveskedjenek. — Debreczen 1891. május hó 7. Rézbányai Béla g. s. e. elnök.

— **Képviselő választók összeirása.** Az 1876-ik évi XVIII. t czikk 1 sö §-sa értelmében az országgyülési képviselőválasztóknak a jövő 1892-dik évre szóló összeirására a központi választmány által az összeiró küldöttségek a város mind három választókerületére megalakittatván: az összeiró küldöttségek elnöki részéről az 1874-dik évi XXXIII. t. czikk 32 §-sa nyomán ezennel közhirré tétetik, hogy a választók névjegyzékének — a rendelkezés alatt álló hivatalos adatok alapján leendő — hivatalbóli kiigazitása a város ház nagytermében folyó évi Május 19-dik, 20-dik, 21-dik és 22-dik napjaiban délelőtt 9-től 12-ig és délután 3-tól 6 óráig nyilvánosan fog eszközöltetni, mely kitüzött határidőben a választási törvény (1874. XXXIII. t. cz.) 2., 3., 6., 7. és 9-dik §-sai, továbbá az 1875-dik évi VI. t. czikk 1 sö §-sa alapján választóképességgel biró lakosoknak, a törvény 36-dik §-a szerint szabadságukban áll választói jogosultságuk igazolása végett az illető összeiró küldöttségek előtt személyesen is megjelenhetni. Debreczenben 1891. Május 8. Az összeiró küldöttségek.

— **Gyászjelentés** Mélyen szomorodott szivvel tudatjuk forrón szeretett jó nőm, áldott emlékü édes anyám, kedves gyermekünk, testvér és rokon néhai Harsányi Zsuzsánna polgár Molnár Mihályné asszonyaak f. hó 8-án, éjjeli 11 órakor, életének 26-ik, boldog házasságának 8-ik évében, hosszas szenvedés után bekövetkezett gyászos elhunytát. Kedves feledhetetlenüek porrészei, folyó hó 10-én délután 4 órakor a ref. egyház szertartása szerint, Hatvan-Cserepes utcza 1352-ik számu háztól, a ref. nagytemplomban tartandó gyászszertartás után, a Péterfiai temetőben örök nyugara helyeztetni. — Végtisztességtételre rokonaikat, ösmerőseinket és a nagyéremdü közönséget szomorodott szivvel meghivjuk. — Debreczen, 1891. Május hó 9-dikén Bánatos férje: polgár Molnar Mihály, egyetlen gyermeke Mihály szülei: polgár Harsányi Imre és neje Szentpéteri Sára; egyetlen testvére: polg. ifj. Harsányi Imre nejével Czöregh Juliannával és gyermekük Imre; nagyapa: Özv. Molnár Józsefné, Kiss Mária és gyermekei nagynénjei: Özvegy Molnár Mihályné, Kiss Erzsébet, Kiss Sára, Özv. Bikfalvi Mártonné és Molnár Mária az összes rokonok nevében is. Béke hamvaira: A temetést Dankó M. elsőrendü temetkezési intézete rendezi.

— A **házipénztár 1890. évi zárszámadása** néhány nap óta közszemlére van kitéve a számvevői hivatalban, ahol megtekinthető május 13-ig. A netaláni észrevételek a május havi rendes közgyülést megelőző 5 napig a városi tanácshoz beadhatók.

— **Egy rózsaszin papagály** szabadult ki ma reggel a sétakertben. Sziveskedjék a megtaláló azt az egyházi pénztár épületében a házmesternél átadni hol illő jutalomban részesül.

— **Halálos szerencsétlenség.** A Stern József és testvére müfagyárában egyik, a gyár legkitünőbb munkása Ijatsik József 24 éves jó módu fiatal ember aki alig egy éve hogy megnősült, a gép szijat akarván a nagy kereken megigazitani a kerék által elkapatott s oly erővel dobatott el, hogy a szerencsétlen azonnal azörnyet halt. A szerencsétlen ifjut nagy részvét között tegnap temették el. Temetését Dankó Mihály első rangu temetkezési intézete rendezte.

— **Az „iparos kör“ közgyülése.** A debreczeni „iparos-kör“, 1891. évi Május 24-ikén saját helyiségében tartja rendes közgyülését, melynek tárgysorozata a következő: 1. A mult 1890. évi pénztári számadások, a számvizsgáló bizottság jelentése, a folyó évi költségvetés és a választmány jelentése. — 2. A kilépő választmányi tagok helyének beitöltése és tisztviselők választása. 3. Netaláninditványok. Kelt az 1891. évi Május 3-án tartott választmányi ülésből. Szepessy Gusztáv elnök.

— **Sétahangverseny** tartatik holnap d. u. 6 órakor a Szikszay „Margit“ fürdőjében a következő müsorral: 1. Rákóczy induló, 2. Nyitány, barát és katona zene müből Henstreittól, 3. A mi apródaink valzer Zichertől, 4. Ständchen Czibulkától. 5. Egyveleg a Próféta operából Meyerbertől. 6. A sorban polka Strobltől. 7. Nocturne Eilenbergtől. 8. Bécsi dalok négyes Homytól. 9. Egyveleg a a czigánybáróból Straussról. Hazai emlék Induló.

— **Gyilkossággal végződő korcsmai mulatság.** Arany András és Karancsy Mihály ott borozgattak a péterfiai Ebsteinné-féle korcsmában: A borközi állapotban szóváltásba elegyedtek s Karancsy Mihály Arany Andrást a korcsmából kidobta. A kidobás következtében Arany András eszméletén kivül terült el a földön s kevéssel a kórházba szállitása után meghalt. Karancsy Mihályt a rendőrség letartóztatta s átadta az ügyészségnek.

— **H.-böszörményi hirek.** — A „H. Böszörmény“ cimü vegyestartalmu heti lap mostantól fogva „H.-Böszörmény és vidéke“ czimmel Szabó Ferencz kiadásában jelenik meg. Szerkesztői az eddigiek: dr. Gacsó Kálmán és Dobó Sándor. — Idegen iparosok jövőre is látogathatják a böszörményi heti vásárokat. Igy határozta ezt el a városi közgyülés, elvetvén a helybeli iparosok azon kérvényét, hogy idegen iparosok tiltassanak el a heti vásárokon való árulástól. — A városi takarékpénztár alapszabályai módositattak. E szerint a tak. pénztári tisztviselők, városi tisztviselők lesznek. Fegyelmi tekintetben a községi törvény rendelkezései alatt állanak. Választások ép ugy mint a városi tisztviselőké candidatió utján történik. Az eddig 5 tagból állott felügyelő bizottság 3 tagra szállittatik le, s jövőre a pénztár minden negyed évben idegen szakértők által is megvizsgáltatik. — Nagy erdő égés volt héttőn a böszörményi belső erdőn. — Ki nem deritett okból gyuladt ki az erdő s ebből 32 hold leégett. — Mernök választás. A Balthazár János halála folytán megüresedett városi mérnöki állásra öten pályáztak u. m. Farkas Béla Tassról, (Pest megye) Deusch Arthur Somogy Csurgóról, Szunyog János T. Roffról, Hadzsi Achilles Gyomáról, és Vilheim Ignácz Szabadkáról. A mérnök választás az alispán elnöklete alatt tartandó közgyülésen lesz megejtve e hó vége felé.

— **Polgári lövőházból.** Az áldozó csütörtökön tartott lövészetnél dijat nyertek: legjobb lövéssel Kovács Gyula 1 db. 10 frankos aranyat, legtöbb körlövéssel Szücs Károly 1 db 1 frtos tallért.

— **Helyreigazitás.** Felkérettünk annak kijelentésére, hogy a lapunk 88-dik számában megjelent „közönség köréből“ czimü közlemé: nyünk téves információn alapult.

— **Hungária** kávéház kert helyiségébe, hol esténként intelligens közönség ad egymásnak találkát a Kadas utczai kapun is van bejárat a hölgy közönségre való tekintettel.

x. **Gazdaasszonyoknak.** A közeledő pünkösti ünnepek alkalmából; olvasónőink figyelmébe egy kitünő mázoló szert puha padló számára bátorkodunk ajánlani. Ugyanis Keil Alajos padlózat fénymázát, mely igen szép fényes kitünően takar, e mellett gyorsan szárad és rendkivül tartós E Keil Alajos féle padlozat fénymáz Debreczenben kizárólag Szepessy Antal utódánál, Szent Királyi Tivadarnál kapható.

— **Zene.** Holnap délután a nagyerdői „Dobos“ pavillonban Rácz Károly zenekara fog játszani.

x **A Bika szálloda** nyári helyisége, étterme és sörházi udvarkertje holnap, vasárnap fog megnyitni, valamint ugyanekkor bocsáttatik a közönség rendelkezésére a czukrázda is a kávéház helyiségében. Ajánljuk a kellemes nyári vendéglő helyiséget a nagy közönség figyelmébe.

Ujságirók lakomája.

Olyan rendkivüli eset szinhelye volt szerdán este a Margit fürdő vendéglője, a milyenre Debreczenben sem a kis Erdélyi István, sem Kovács Guszti nem emlékeznek, már pedig ők debreczeni dolgokban eleven lexikonok. Valamennyi lapszerkesztő, ujságiró, kiadó — egy kettő kivételével, akiket egy s más akadályozott az eljövetelben — együtt, egy asztalnál gyültek össze, közös vacsorára, vidám poharozásra.

Ilyent még a kis pipabeli és angolkirálynői czigánysátor sem látott.

Márk Endre ügyvéd, a Debr. Nagyváradi Értesitő uj szerkesztejőé az érdem, hogy lehetővé tette a helybeli sajtó munkásainak ezt a barátságos, a közérdeknek mindenesetre sok hasznára válható kedélyes találkozást

Az ő vendégszeretete hozta azt létre, adott vágyat és akaratot arra, hogy mindig ilyen szép egyetértés legyen közöttünk és hogy ilyen egyetértéssel gyarapittassék azt a hatást és tevekenységet, amelyet a sajtó változatlan müködés által a helyi közügyek érdekében kifejteni hivatva van, anélkül hogy bárkitől is politikai meggyőződésének feláldozása kivántatnék.

Számtalanszor közöltünk mi már az ugynevezett „jelenvoltak“ névsorát; engedtessék meg ez egyszer, hogy a magunkét is közöljük és a magunk mulatsága megirására is felhasználjunk egy félnasábnyi tért.

Tehát „ott voltak“ a Debr. Nagyváradi Értesitőtől: Márk Endre szerkesztő (a szives házi gazda), Harmath Gergely, Nagy Zsigmond főmunkatársak, Szombathy János, Szathmári Zoltán belmunkatársak, Zicherman Hermon kiadótulajdonos; a „Debreczen“-től Kósa Barna, dr. Bakonyi Samu, Loodesz Elek és Erdelyi István nyomdai müvezető; a „Debr. Ellenőr“-től Vértesi Arnold, Karczag Vilmos, Péter Gábor, Zoltai Lajos, Boldisár Kálmán, Kovács Gusztáv és Hoffman Sándor nyomdai müvezető; a „Debr. Hirlap“-tól Láncz Hornyák Viktor és Kutasi Imre kiadó; a Debr. Protestans Laptól Csiky Lajos; a Debr. Hiradótól Vadon Sándor és Otrokocsi Végh János kiadó; a „Jogi Heti Lap“-tól Takács Ferencz; a „Debr. kir. táblai Ertesitő“-től dr. Kardos Samu. — Mint nem hivatásos ujságirói vendégeket legelől kellett volna emlitenünk Kőrösi Sándor orsz. képviselőt, id. Lengyel Imre nyug. törv. sz. birót, ifj. Lengyel Imre szoboszlói járásbirót, Steinacker Sándort és dr. Magos Györgyöt.

A pompás vacsora közben, melylyel Szőllössy vendéglős ép ugy, mint boraival, ismét excellált, csakhamar megeredt a tósztok árja. Ezt már azoktól tanultuk, akiknek bankettjeit annyiszor meg kellett irnunk személyes tapasztalataink alapján.

Márk Endre hálás köszönetét fejezvén ki azért a rokonszenves fogadtatásért, melyben őt, a ki nem született, hanem csak lett ujságiró, a Debr. Nagyv. Ert. szerkesztésének átvételekor, részesitettük a debreczeni sajtó munkásaira üritette poharát.

Vértesi Arnold a sajtó nagy hatalmára, nagy feladataira mutatott rá és mint a hirlapirásnak e társaságban legöregebb katonája, legfiatalabb rekrutatársait Márk Endrét, Harmath Gergelyt és Nagy Zsigmondot éltette.

Kőrösi Sándor a sajtó munkásainak a közügyekben egyetértését hangsulyozta szép beszédében. — Csiky Lajos Márk Endrét, Kósa Barna egy szellemes tósztban az előfizetőket, Márk Endre Kőrösi Sándort éltette.

Lengyel Imre figyelemreméltó beszédében elitélte azokat, a kiket az ujságirásban egyéni érdekek, rokonszenvek, szeszélyes hajlamok vezérelnek. Melegen ajánlotta, hogy a városi közügyek elömozditásában a hirlapirók legyenek egyek. Fölemlitette, hogy Debreczen most a rohamos haladás utján van. Epitkezésekre ezreket költünk; de sok olyanban, amihez csak helyes érzék és egy kis tapintat kellene, nagyon hátramaradunk.

Dr. Kardos Samu a Lengyel családot élteti. Felköszöntőket mondottak még Harmath Gergely, dr. Bakonyi Samu, Erdélyi István, Londesz Elek, Nagy Zsigmond, Szombati János Kovács Gusztáv megemlékezve a kiadókról is, különösen a nemsokára jubiláló Zicherman Hermanról.

A társaság Szabolcska Mihályt Genfben franczia szüvegő következő táviratban üdvözölte: „A debreczeni sajtó munkásai örömmel üdvözölnek téged azon alkalomból, hogy a „Debr. Nagyv. Értesitő“ uj szerkesztőjét, Márk Endrét beigtatják“. — Emelte a hangulatot az is, hogy Rácz Károly teljes zenekara a legszebb nótákat huzta az ujságiróknak.

A debreczeni tornaegylet Nagy Károlyban.

— saját tudósitónktól. —

Tornaegyletünk áldozó csütörtökön egyikét rendezte fennállása óta a legsikerültebb és legszebb távgyalogló versenyeinek. — A begyalogolandó távolság Vámos Pércstől Nagy Károlyig terjedt, a mi 52·45 kilométert tesz s kezdetben az izmos lábakat is próbára tévő homok talajon visz keresztül. A derék nagykárolyiak vendégszeretetökkel ugyancsak kitettek magukért. Lelkes fogadtatásban részesitették a debreczenieket, akikre különben az a kitüntető megtiszteltetés is várt ottan, hogy ők avatták fel a most fejlődő kegyesrendi főgymnásium és az alakulóban lévő tornaegyesület számára Nagy Károly városa által épittetett gyönyörü uj tornacsarnokot, amely még nekünk debreczenieknek is becsületünkre válnék. — A gyalogversenyre vállalkozott 12 ifju, névszerint Paulai Viktor I. éves th., Rácz Béla I. é. jh. Bereczky Lajos 8. oszt. Tóvölgyi Elemér VIII. o. t. Kovácsi Kálmán VIII. o. t. Csutoros Albert II. é. th. Reizinger Alajos VII. o. t. Krampera Sándor VII. o. t. T. Nagy István I. é. jh. Borbély Antal IV. é. th. Tóth Endre III. é. th. Matolcsi Sándor II. jh. Előző nap délutánján kiszállottak V.-Pércsre, a versenybirák egy részével, akiket Nagy Dániel ref. lelkész, Kohutovics János jegyző, Harcsarik Géza gyógyszerész szivesen fogadtak. A versenyzők vacsora után az iskola épületben kaptak szállást. Hajnali 4 órakor inditották meg őket a versenybirák a város szélén lévő hidtól.

Részint kocsin, részint lóhátan követték őket: dr. Orbán József, Török Gábor, Chappon Károly, Orosz Sándor, Nagy Kálmán, Márton Kálmán, Lovász János, dr. Kenézy Gyula, Márton Imre, Gyürky Sándor, Medgyasszay Miklós. A többi tornászok, kik nem vettek részt a gyalogversenyben, vasuton mentek Károlyba.

Tornászainkat a károlyiak ünnepélyesen fogadták. Többen elébök mentek a versenyzőknek. Az utczákat hullámzó népsokaság lepte el, mely harsányan éljenezte a debreczenieket. A végpont a gróf Károlyi kastély előtt volt, ahol nagy sátort állitottak. — Itt gyülekeztek a dijak osztására felkért szép hölgyek, Nagy-Károly város notabilitásai Suszterics Ignácz polgármesterrel az élükön.

Legelőször 10 óra 42½ perczkor érkezett be Bereczky Lajos, utána Krampera Sándor 10 óra 46 perczkor, T. Nagy István 10 óra 56 perczkor, Csutoros Albert 10 óra 58 perczkor. (mind a négyen az első dijat elnyerők részére kitüzött határidőn belől). Reizinger Alajos 11 óra 11 perczkor Tóth Endre 11 óra 21 perczkor és Borbély Antal 11 óra 21 perczkor érkeztek be. — A többiek utközben félbeszakitották a versenyt.

Bereczky Lajosnak arany —, Kramperának ezüst —, T. Nagy Istvánnak bronzérmet tüztek dijul a mellére.

Összehasonlitva a nyiregyházai verseny eredményével a mostanit, ez a verseny 12 másodperczczel kedvezőbb kilometerenként. A nyiregyházai pálya 49·5 km. volt, a n.-károlyi 52·15 km. egy kilométer begyalogolására 7 percz és 40 másodpercz esik.

Dijak kiosztása után vendégszerető házakban szállásoltak el bennünket.

Délután 5 órakor ment végbe a diszes uj torna csarnok ünnepélyes felavatása, — melyre nagyszámu közönség gyült össze, kölönösen hölgyek A mi legjobb tornászaik kitünően sikerült mutatványokkal mulattatták a közönséget, mely elhalmazta őket a tetszés és tuzditás zajos jeleivel. Elébb suly emelés, azután mutatványok a nyujtón, a hintán, a korláton következtek: Jánosy Zoltán, Nagy Kálmán, Baltazár Dezső, Rácz Bartalan, Illyés Lajos, Méhész, Zsigmond, Paulay Viktor, Tóvölgyi Elemér, Gellén János, Tóth Mihály produkálták magukat. Majd Chapon Károly vezénylete alatt vivó gyakorlatok tartattak, bemutatván a vitőr-vivást is. Ezen gyakorlatokban részt vettek: Jánosy Zoltán, Kovássy Kálmán, Matolcsy Sándor, Nagy Kálmán, Rácz Károly, Tóvölgyi Elemér, Balogh Mihály és Méhész Zsigmond.

Az érdekes mutatványok után Falussy Mihály rendőrfőkapitány üdvözlő beszédet intézet tornászainkhoz, hangsulyozván, hogy mi szivesen látott vendégei vagyunk az ő városuknak, s ők büszkék arra, hogy uj tornacsarnokukat debreczeniek avatják fel.

A beszédre Márton Imre válaszolt a debreczeniek részéről.

Este nagy bankett egészitette ki az ünnepségeket a kaszinó kertjében. Közel 300 teritéket foglaltak le a n.-károlyiak és debreczeniek; utóbbiak a város vendégei voltak. Nagy László alispán, Suszterics polgármester, a honvéd tisztikar, a piarista atyák, a megyei tisztviselők, a város notabilitásai, nehány vidéki földbirtokos és hölgyek sokan jelentek meg az emelkedett hangulatban folyt lakomán, melyről természetes felköszöntők se hiányoztak. Dr. Orbán József Nagy Károly közönségét és polgármesterét; Suszterics Ignácz Debreczen városát, dr. Nagy Kálmán a károlyi hölgyeket köszöntötte fel. — Volt még több felköszöntő is.

Tizennegy órakor tánczra perdült a fiatalság. Legfáradhatatlanabbul azok ropták a tánczot, a kik délelőtt 52 kilométert gyalogoltak.

Felelős szerkesztő és kiadó laptulajdonos
Vértesi Arnold.
Főmunkatárs Karczag Vilmos.

Tánctanitási jelentés.

Van szerencsém a nagyérdemü közönség becses figyelmébe magamat ajánlani, miszerint **tánctanitásomat** fo yó hó 12-dikén megkezdem. Idáig és ezután is törekvésem oda irányul, hogy a gyermekeket a legnagyobb szorgalommal és oktadással oktassam. A beiratásokat mindennap eszközlöm saját lakásomon Nagy-Péterfia-utcza 833. szám alatt. A feltételek végett bővebb felvilágositással szolgálok lakásomon vagy pedig a tánczisk lám helyiségében Nagy-uj utcza Kozma Péter ur házánál 1617-dik sz. délutánonként 2 órától 3 óráig, melyre a nagyérdemü közönség becses pártfogását kérve.

Maradtam kiváló tisztelettel.

Nagy Imre
tánczta nitó.

Tisztelettel értesitem
az előnyösen vásárolni kivánó közönséget,
miszerint, a piaczon Tamássy gyógyszerész ur házában lévő
áruraktárt,
a bolthelyiség birhatása czéljából megvásárolván, az ott levő
rőfös czikkeket
igen olcsón elárusitom
ifj. Gyürky Sándor.

Dr. Müller főtörzsorvos
befecskendezései és labdacsai
legjobb és kipróbált szer a hugycsőhólyag minden kifolyása ellen (katarus, fehér folyás) gyors és kitünő eredménynyel. Idült bajoknál is minden utókövetkezmény nélkül alkalmazható. Az 1. sz. ujonnan keletkezett bajoknál ára 1.60 frt A 2. sz. régi és idült bajoknál alkalmazandó ára 2.50 frt, postai csomagolásért 25 kr fizetendő.

Üdülő szerek
dr. Müller főtörzsorvostól sok év óta kitünő eredménynyel használva **idegbetegségek**, melyek **idegdugulások** (ifjukori bünök) stb. által keletkeztek és a **zódámegedet éeerő egyengüését** és más elgyengüléseket stb. vonnak magok után. Különösen *erősitő szernek* elgyengült férfi-erőnél bizonyult. Ára frt 3.10, postán 25 krral több csomagolásért. Egyedüli fő- és készitési raktár **St. Georgs-Apotheke, Bécs, V. Wimmergasse 33.** c.

A debreczeni izr. hitközség 13,000 frtos lebegő kölcsön màsodik törlesztési részletének kisorsolása Paksy Imre kir. közjegyző ur közbejöttével f. évi május 7-én délelőtti 11 órakor megtartatván, kisorsoltattak a 46, 249, 127, 21, 78, 176, 88, 28, 37 és 208. számu részvénykötvének. A kisorsolt részkötvények a kötvény feltételek első pontjának megfelelőleg 1891. junius 15-től kezdve. az esedékessé vált 2-ik számu szelvény pedig, 1891. május 1-től kezdve bármikor Weinberger Lajos hitközségi pénztárnok urnál beváltha tók.

Debreczen, 1891. májns 7-én.

Az izr. hitközség elöljársága.

A Széchényi-kertben a „Springer“ féle
szőllőskert
szép diszkerttel, kényelmes nyári lakkal, fürdőházzal eladó vagy kiadó.
Értekezhetni Széchényi-utcza 1813.
Mentze Henriknénél.

Kardos Lászlónál
czegléd-ufcza.
Kaphatók a legujabb franczia
batistok, zefirek,
angol és szerb-
vásznak.

Zenekedvelök figyelmébe!
Bauer Policarp
zenetanár a legsikeresebb módszer mellett alapos elméleti oktatást nyujt ugy a
vonó, mint a pengető cziterajátékban,
valamint hegedüjátékban. Kezdőket rövid idő alatt betanit, gyakorlott cziterajátékosokat pedig a magasabb müjátékokra kiképez.
Megkeresések **SCHMIDT S. ur hangszerraktárához** intézendők és saját lakásomon, Széchényi-utcza 1797

Rudolfbadi vizgyógyintézet.
REICHENAU (AlsóAusztriában.)
PEYERBACH nyugoti állomáshoz 2 órányira Bécsből a nyugati vasuton.
Gyönyörü, minden oldalról fedett fekvés, alsó Ausztria egyik legszebb Alvölgyében (476 méter a tenger fölött) kitünő ellátás és igen kényelmes lakhelyiségek képezik azon elismert előnyt, melyet, a 19 év óta fennálló intézet magá ak kivivott, melyben oly betegek is, a kik csak é g h a j l a t i üdülést keresnek felvétetnek.

Az idény kezdete majus 1-én
Vizgyógyászatra, villanyosságra és massagéra Oertl-féle gyógyászat, kövérség, szivkövérség és szivgyengeség ellen. *Az ivócsarnok* megnyitása savó tej és mindennemü friss töltésü ásványvizekre *május 15-én a teljes uszó-fürdő* (16–18° Raemur és 730 quadrátméter vizszinnel) Junius 1-én. *Naponta sétahangverseny.*
Junius közepéig és szeptemberben nagyon mérsékelt dijak
Prospectusokat a gyógy-felügyelőség kivánatra ingyen küld.
Bécsesel telephon összeköttetés.
Bővebb felvilágositást ad
Dr. Ferdinánd Thomas, gyógyorvos.

Szabó Lajos fiai
czégnél ujonnan rak árra érkeztek:
Női ruhaszövetek
hozzávaló legujabb diszek
fekete divatkelmék
szines mosó selyemruhák,
franczia gyapju Voile-ok,
cretonok, Indisch foulard
puha, jó minőségü m r. 22 krtól.
ALÓDI
franczia és cosmanosi Batist
a legutóbbi divatu minták
mint a selyem mélyére 42 krtól, 60 krig
Zephirek és atlas Satin.
Napernyők.
A mult nyárról kimaradt ruhaszövetek és mosó cretonok tetemesen
leszállitott árban.

Mindenféle
utazási
és
toiletet
czikkek
legjutányosabban
kaphatók
Szent-Királyi Tivadar
müiparáruk raktárában.
DEBRECZEN, városháza épületében.

„Nincs többé fejfájás“

D. Götz
MIGRAINE-PORA
huszonöt év óta egyoldalu, ideges, rheumaszerü, sőt gyomorból származó fejfájás ellen a legjobb sikerrel használtatott, mit több ezerre menő köszönet-nyilvánitás bizonyit.
Utolsó időben a
MADRIDI UDVAR
feltünő eredménynyel használta, 1 doboz ára használati utasitással 2 frt, 1 kis próba-doboz használati utasitással 1 frt. Eredetiben kapható csakis egyedül **Fáykiss József „nagy-Kristóf“-hoz** czimzett gyógyszertárában Budapesten, tovabbá Török Józsefnél, király-u. 12. Debreczenben: Dr. Rotschnek Emil — Tamássy Béla gyógyszerész uraknal. (1)
Postai megrendelések azonnal eszközöltetnek.

Eladó.
N.-Péterfia—Hadház-utczán, a honvédlovarda mellett, 2800 □ öl veteményes kert, 60,000 ócska téglával, 100 öl tölgyfa gerendával, kitünő jó vize végett alkalmas gőzgépekkel dolgozó gyártelepnek, különösen szőlőmüvelés alá is, kiváló jó homoktalaj, egyrésze mintegy 800 □ öl, már be is van telepitve csemege szőlővel.
Ertekezhetni N.-Mester-utczán.
PARRAGH MÓR,
gőzmalom tulajdonosnál.

KRESOLIN, javitott **CREOLIN**.
Jegy: Brockmann K. H.
Legjobb, legolcsóbb, feleresztve méregtelen antisepticum, desodoricum és desinficáló szer **kosz, rüh, békakavar, csüdsömör, száj és körömvész** ellen. Megvizsgálták és ajánlották a cs. és k. katonai állatgyógyintézetek Bécs, Budapest és Lembergben. 25 kilo 16 frt, 10 kila 7 frt, 5 kilo postacsomag 3 frt 50 kr. Próbaüveg á 400 gramm 50 kr.
KWIZDA Kresolin BALZSAMA (kenöcs)
jobban alkalmazható minden más szernél se besüléshez, sömör, rákfene, rothadáshoz, kitünő **fentartási szer.** A Cresolin kenőcs olcsóságánál fogva az állatgyógyászati gyakorlaton széleskörü alkalmazást talál.
1 doboz ½ kilo frt 1.10, 100 gramm 40 kr.
Valódi kapható a gyógyszertárakban és gyógykereskedésekben.
Debreczenben: Dr. Rothschnek Emil gyógyszertárában, Ricki József Zelmos és Gereby Fülöp uraknál.
Központi szétküldéssi raktár:
Kwizda Ferencz János, örgyógyszertára Korneuburgban Bécs mellett,
csász. és kir. oszt. és kir. oláh udvari szállitó állat gyógyszerekben. (1)

Eladó majorsági föld.
A nagyvárad-utczai homok-hordó hegynél 50 kat. homok föld — ugy serteshizlalónak, mint szántásra alkalmas terület, — belőle 30 hold szőlő-ültetésre is használható, a többi erdőtest, — van benne egy darab szőlő és gyümölcsös több ezer darab ültetvénynyel s el van látva kőházzal — szabad kézből jutányosan eladó.
Tudakozódhatni **Szentessy Istvánnál,** Varga-utcza 2526. sz. a.

Mindenféle
utazási
és
toiletet
czikkek
legjutányosabban
i Tivadar
ktárában.
áza épületében.

fejfájás"
Götz
AINE-PORA
óta egyoldalu, ideges,
sőt gyomorból szár-
s ellen a legjobb si-
nnálatott, mit több
köszönet-nyilvánitás
izonyit.
első időben a
RIDI UDVAR
ményével használta,
használati utasitással
próba-doboz használ-
sal 1 frt. Eredetiben
Kiss József „nagy-
tárában Budapesten,
r-u. 12. Debreczen-
mássy Béla gyógy-
(1)
el eszközöltetnek.

ló.
z-uteczán, a hon-
00 □ öl veteme-
a téglával, 100
kitünő jó vize
kei dolgozó gyár-
ómüvelés alá is,
egyrésze mint-
is van telepitve
ter-uteczán.
RAGH MÓR,
tulajdonosnál.

t CREOLIN.
n K. H.
eresztve méregte
tum és desinficáló
, csüdsömör,
. Megvizsgálták
tonai állatgyógy
és Lembergben.
t, 5 kilo posta-
eg á 400 gramm
BALZSAMA
)
u más szernél se
gothadáshoz, ki
Cresolin kenöcs
gyógyászati gya-
azást talál.
00 gramm 40 kr.
ógyszertárakban
oth-chnek Emil
ózsef Zelmos és
ssi
Ja-
er-
cs mellett,
ivari szállitó állat

i föld.
homok-hordó
ld — ugy ser-
ásra alkalmas
szőlő-ültetésre
dőtest, — van
és gyümölcsös
nyel s el van
kéből juta-
ntessy Ist-
26. sz. a.

Szolyva-hársfalvai
gyógyfürdő

— Posta, távirda és vasuti állomás —

Climaticus gyógyhely és hidegviz-gyógyintézet, gyönyörü hegyes fekvéssel és sétányokkal.

Gyógyhatványok: IVÓCURA, Stefánia forrás kitünő alkalikus ásványvize, továbbá vasas és szénsavas fürdője, **hidegvizkura**, frissen fejt- és aludttej, massage- és villanyosság kura.

Gyógyjavallatok: légcsőhurut, tüdőbántalmaknál, vérszegénység, sápkór, emésztőszervibajoknál, szivdobogás, idegbajok, máj, lép, aranyér és női betegségeknél, görvélykór, syphilis Rheumánál.

Idény: május 15-től, szeptember 15-ig, kitünő ellátás és lakás, e téren tapasztalt orvosi kezelés.

Ertesitéssel és prospectussal szivesen szolgál

a fürdőigazgatóság.

BOSZNAY J. és TARSA

ajánlják

Ujdonságaikat **női ruha szövetekben**

szines Pongis és selyem foulardokban

mètere 75 krtòl 1.50 krig,

valamint

Batiszt, Atlasz-Saten, Zeffir és Szerbvásznakban.

Napernyők feltünő olcsóárakban

Ujonnan bevezetett fiu és leány trìcot öltönyek nagyválasztékban.

A hazai ásványvizek legkitünőbbikének van elösmerve

a Borszéki savanyuviz

melynek szétküldését megkezdvén, van szerencsénk a tisztelt fogyasztó közönséget értesiteni, miszerint hazánk ezen **legjobb és legolcsóbb borvizének főraktárát Debreczenben**

CSANAK JÒZSEF urnak adtuk át, kinél az legjutányosabb árak mellett lesz beszerezhető, s ugy főraktárunkban, valamint minden füszer-kereskedésben és vendéglőben folytonosan

fris töltèsben kapható.

A Borszéki forrás igazgatósága.

Szent-Királyi Tivadar Debreczen.

padlózatok számára:

Keil Alajos

Padlózatfénymázt

(Glasur.)

mint legkitünőbb mázoló-szert puha padló számára: szagtalan, hamar száradó, szép, fényes és tartós, — 1 nagy palaczk àra 1 frt 35 kr.
— 1 kis „ „ — „ 68 „

KEIL ALAJOS **Bècsből,**

Viaszk-kenöcsét

— mint legjobb és legegyszerübb beeresztő szert kemény padló számára, —

Egy köcsög ára 60 kr.

legmelegebben ajánja

Szent-Királyi Tivadar

DEBRECZENBEN, a városháza épületében.

Megrendelések olyan helyekről, hol raktárak nincsenek, **Aloís Kefl, Wien IV. Resselgasse 5. gyári raktárában intézendők. Egy 5 kilós csomag ára 6 frt o. é.**

NŐI FELÖLTÖK,
kabátok köpenyek
és
gyermek-köpenyeg
legujabb façonban, berlini és párisi modellek szerint, bámulatos olcsó árban csakis

STERN IZIDOR-nál

DEBRECZEN, MIKLÓS-UTCZÁVAL SZEMBEN.

20 év óta jónak elismerve.

BERGER-féle gyógy-

KÁTRÁNY-SZAPPAN

orvosi tekintélyek által ajánlva, Európa legtöbb államaiban fényes sikerrel alkalmaztatik

mindennemü bőrkütegek

ellen, nevezetesen idült pikkely-sömör, kosz s élődi kütegek, ugyszintén orr-rezesség, ótvar, fagydag, lábizzadás, fej- és szakállkorpa ellen. A **Berger**-féle kátrányszappan tartalmazza a **fa-kátránynak 40 %-át** és minden egyéb, a kereskedelemben előforduló kátrányszappanoktól lényegesen különbözik. **Csalások elkerülése végett** határozottan **Berger**-féle **kátrányszappan** megrendelése s az ismert védjegyre való figyelmeztetés kéretik. **Idült bőrbetegségeknél** sikerrel alkalmaztatik a kátrányszappan helyett a

Berger-féle gyógy-kátrány-kénszappan.

Amely esetben ezek jobbnak találtatnak, **osak a Berger-fele kátrány-kénszappan** kérendő; miután a **külföldi utánzatok** hatástalanoknak bizonyulnak. A gyengébb **kátrányszappan** az

arcbör tisztátalanságai

eltávolitására, a gyermekeknek valamennyi fejbetegségei ellen felülmulhatlan börtisztitó **mozsdó** és **fürdőszappan mindennapi használatul** szolgál a

Berger-féle glycerin-kátrányszappan

35% glycerin tartalommal és finom illattal.

Ára minden fajnak használati utasitással együtt 35 kr.

A többi Berger-féle szappanokból különösen kiemelendők: **Benzoe-szappan** a bőr finomitására, **borax-szappan** pattanások ellen, **carbol-szappan** a bőr simitására himlőhelyeknél és mint fertőtlenitő szappan, **lohthyol-szappan** rheuma és arcvörösség ellen, **szeplő-szappan** igen hathatós, **Tannin-szappan** lábizzadás és hajkihullás ellen; **fog-szappan** a legjobb fogtisztitó szer. A többi **Berger-féle szappanokat** illetőleg utalunk a röpiratokra. Csak **Berger-féle szappanokat** kell kérni, miután számtalan hatástalan utánzatok vannak. Gyár és főraktár: **G. Hell & Comp. Troppau.**

Érdemjellel kitüntetve a nemzetközi gyógyszer-kiállitáson Bécsben 1883.

Kapható: Debreczenben Dr. Rothschuek Emil, Tóth Béla, Balázs Ö. és Göltli Nándor urak gyógyszertárában

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy helyben, főutcza Biedermann palotában a mai kornak megfelelő

kezyü és kötöszer üzletet

nyitottam.

Ajánlom **saját készitésü női és férfi glacé, svéd, szarvas és kutyabőr kezyüimet,** ugyszintén

női, férfi és gyermek kötszereket,

raktáron tartok **orvosi czikkeket.** — **Hátegyenesitő, haskötő, köldökséry-kötő, függelék** (suspenzor) **iragatár** és többnemü **fecskendőket.**

Legujabb **selyem és czérna kezyük** nagy választékban.

Keztyük tisztitása **ujmódszer** szerint.

A nagy érdemü közönség kegyes pártfogását kéri

KISS JÁNOS

kezyüs és kötszerész.

A Szèchenyi kertben

2 nyilas szőlő

rajta levő cserepes épülettel, mely

2 szoba, konyha, pince és üvegezett

teraszból áll,

eladó, esetleg bérbeadó.

Értekezhetni KOHN TESTVÉREK füszer kereskedésében.

Cs. és kir. szabadalom 17513/43258. sz.

HÜTTL VIZHATLAN VÉDANYAGA

nedves falak és falazatok szárazzátételére védmalterban.

A magas cs. és kir. közös hadügyminiszterium által megpróbált és a katonai épitő hatóságoknak legjobban ajánltatott.

Kizarólagos gyártmánya

POSNANSKY és STRELITZ

vegyészeti kátrányanyag-, faczement- és asphalt-gyárának.

Központ: **WIEN I., MAXIMILIANSTRASSE No. II.**

HÜTTL vizme ntesvédanyaga, mely a magas cs. és kir. közös hadügyminiszterium rendeletére több helyt alkalmaztatott, kitünő anyagnak bizonyult nedves épületek szárazzá tételénél.

HÜTTL vizhatlan védanyaga sem viz, sem más sav által meg nem támadható, a földben nem rothad, semmi által tönkre nem tétetik, állandóan ruganyos marad, sem hideg, sem meleg által meg nem reped.

HÜTTL anyagával készült èpületek azonna lakhatók.

Használati utasitással szivesen szolgálunk, melynek alapján a kőmivesek bármely munkát végezhetnek az anyaggal.

A magas cs. és kir. közös hadügyminisz teirum a Hüttl-féle védanyagra vonatkozó lag a következő átiratot intézte hozzánk

Cs. és kir.
közös hadügymi nszterium
8. oszt. 671. sz.

Posnansky és Srelitz czégnek Bécs
I. Maximilianstrasse 11.

Kérelme folytán megengedte a közös hadügyminiszterium, hogy a **„Hüttl-féle vizhatlan anyag"** elárusitására vonatkozó prospektusában hivatkozhatik azon tényre, hogy a közös hadügyminisztérium ezen anyagot épitő hatóságainak melegen ajánlta.

Bécs, 1891. február 18.

A közös hadügyminiszter helyett:
J. Hermann, vezérőrnagy

CSANAK JÓZSEF

FŰSZERKERESKEDÉSE

DEBRECZENBEN.

PIACZ-UTCZA 1830. sz. SAJÁT HÁZ.

Ajánlja dusan felszerelt raktárát következő árukból u. m.:

CZUKOR, KÁVÉ, DÉLI GYÜMÖLCSÖK,

bel- és külföldi

GYÓGY- és ÁSVÁNYVIZEK,

magyar és franczia Pezsgőborok,

valódi **JAMAIKAI RUM, OROSZ CARAVÁN THEA,**

különféle

CSEMEGE SAJTOK,

és minden más a füszer szakmába tartozó czikkekből.

BIKSZÁDI GYÒGYFÜRDŐ.

Évadmegnyitàs május 15-én

Fekvés: Szatmár-megye keleti szélén az „Avas“ közepe táján szelektől védett erdei fensikon, százados tölgyerdők, szőlőtenyészet, regényes kilátás.

Közlekedés: Északkeleti vaspályán Tecső állomástól 4, Szinyérváralja (Szatmár-Nagybánya vasut) állomástól 2 óra járásnyira. Ezen utóbbi állomáson ruganyos, fedett kocsik állanak rendelkezésre. „Zóna jegyek az északkeleti vasut állomására válthatók.“

Gyógyeszközök: 3 konyhasós, égvényes ivó-forrás, maga nemében páratlan ásványviz, kádfürdő havasi tej, savó, kitünő füszeres levegő, naponta kétszer zene, kényelemmel butorozott szobák, sétányok stb.

Kórjavaslatók: Gyomor, bélhurut, emésztés hiány, a légzési szervek hurutja, idült tüdőgyuladás, mellhártya-izzadmányok, a májnak vérbőség okozta duzzanata, epe-pangás, váltó-láz (malaria) utáni lép tultengés. alhasi pangások (aranyér), köszvényes izzadmányok, fodormirigyek daganata, görvélykór, vese bántalmak, hugyfövény (Harngries,) hólyaghurut, idült hugycső hurut, méhnek idült tömülése, hüvely és méh hurut.

Fürdőorvos Dr. **ECSEDY GEDEON**; gyógytár a negyedórányira fekvő szomszéd faluban, posta a fürdőben.

Braun Gyula tr. Németország legismertebb tekintélye a vizgyógytudományokban egyebek közt a következőket irja a bikszádi források ól, többre becsülvén ezeket a Gleichenbergnél és Emsnél. Az ismert források sorában a bikszádi viznek csak egy anologia van, t. i. Luhasovitz 1-sö számu forrása 23 szemer sikhalvaggal és 33 szemer kénszavas szikéleggel. Ezen viz tehát épen ugy, mint a Luhasovitzé, az erős konyhasós égvényes savanyuvizek eszményképe **s azért nevezetesen a hurut elleni, az anyagcserét és sejtképezést elősegitö javallatainak teljesitésére kiváltképen alkalmatos.** (Orvosi hetilap 1873. évfolyam 21. szám.

Jó konyháról **DEMKÖ JÁNOS** vendéglős kezeskedik. — Megrendeléseket szobákra átvesz, s fürdőleirást bérmentve küld

Bikszàd gyógyfürdő igazgatósága.

A legjobb és legtartósabb s a mellett gyorsan száradó

Szobapadló fénymázat

— mely a padlónak egyszeri befestés által kivánat szerinti szint és legszebb fényt kölcsönöz — készíti

Engelhardt és Voigt

vegyészeti gyára **Bécsben.**

Kapható Csanak József kereskedèsében

DEBRECZENBEN.

LAKÁS

berendezêsekhez

teljes választéku raktár

szőnyeg, butorszövet,

függöny

ágy és asztaltakarókban.

Kunca József és Társa

czégnél,

kistemplom bazár. (4)

Savons de la Jeunessete de la beauté:

SAVON „LÈDA“
Savon au musc de CHINE
POPP-féle Violet Soap
POPP Soap-ja

Szappan különlegeességek, melyeknek minősége rendkivül finom, erős, tartós illattal. E különféle szappan jóságát dicsérettel győzni szinte lehetetlen.

Kapható Bécsben I. Bognergasse 2, valamint Debreczenben: Tóth Béla (főraktár) Dr. Rothschuek V. E., Balázs A. Mihalovits István, Muraközy L. örökössi, Orvényi Ottó, Szilágyi P. M. Tamássy Béla, Füleky P. urak gyógyszertárában ugyszinte Szent-Királyi Tivadar, Csanak J. és Schwarts B. urak üzleteiben és Magyarország minden gyógyszertárában, gyógyfüszerüzletében és illatszer kereskedésében.

Gyár és raktár: Bécsben I. Bognergase 2, valamint Debreczenben: Tóth Béla, (főraktár.) Dr. Rothschnek V. E., Balázs A Mihálovits. István Muraközy L. örökösei, Örvényi Ottó. Szilágyi P. M., Tamássy Béla, Füleky P urak gyógyszertárában, ugyszinte SzentKirályi Tivadar, Csanak J. és Schwarcz B kura üzletiben és Magyarország minden gyógyszertárában, gyógyfüszerüzletében és illatszer kereskedésében.

Lakás változtatás

Miután a háztulajdonos Ranunkelné urnő az általam eddig birt „elődöm Dr. Szécsi féle“ lakást májustól maga foglalta el, igy

lakásomat és fogműtermemet,

folyó évi Májustól, ugyanezen ház — Főtér 1711. — hátulsó emeletére tettem át.

Dr. Borbély Imre.

Haszonbérleti hirdetés

H.-Vámospércs község tulajdonához tartozó, 430 kat. holdat tevő, szántó, kaszálló és legelőből álló ugynevezett „Villongó“ puszta az 1892. évi január 1-től. 1897. év deczember 31-ig terjedő 6 évre, folyó év május hó 10-én, délelőtt 9 órakor a községházánál megtartandó nyilvános árverésen haszonbérbe fog adatni.

Ezen árverésre a tisztelt bérleni szándékozók azon hozzáadással hivatnak meg, hogy az árverési feltételek addig is a község házánál a hivatalos órák alatt, a jegyzői irodában megtekinthetők.

Kelt Vámos-Pércsen, 1891. május 2-án.

Előljáróság.

A „MARGIT“ fürdő intézet

mikor minden kényelmével és kellékeivel ellátott

Hidegviz-gyógyintézete

máju hó 1-én megnyittatott

Beiratkozhatni a nap bármely órájában a fürdőintézet irodájában.

A gyógyintézetet a legjutányosabb árak mellett bocsátom a nagyérdemü közönség használatára:

Beiratási dij egyszer s mindenkorra	3	frt.
Egy heti használat naponta kétszer	5	„
Egy heti használat „ egyszer	3	„
A kiszolgáló gyógykezelőnek hetenként	1	„

A gyógyintézet nyitva van:

Mindennap reggel 5 órától 9-ig férfiaknak.
„ „ 9 „ 12-ig nőknek.
„ délután 4 „ 7-ig férfiaknak.

A gyógyintézet folyto nos orvosi felügyelet alatt áll, és a gyógy személyzet a leghirnevesebb gyógyintézetekből lett szerződtetve.

A gyógyintézetet használni kivánók kéretnek, hogy vagy saját orvosaiktól gyógyrendelményt szerezzenek, vagy pedig a gyógyintézet orvosa Med. Univ. *Dr. Tihanyi Sámuel* ur által magokat gyógykezeltessék.

A nagy órdemü közönség minél tömegesebb látogatását kéri

tisztelettel
a TULAJDONOS.

Uszoda megnyitás.

Van szerencsém a nagyérdemü közönséggel tudatni, hogy a kedvező idő beálltával

fedett uszodámat

folyó évi május hó 1-én

megnyitottam.

Az uszoda medenczéje 22 Reaumur fokra van felmelegitve és az egész helyiség fütve van, ugy hogy állandóan 20 fok a levegő.

Az uszás tanitást a budapesti uszómester Végh Lajos fogja eszközölni.

Beiratkozhatni a fürdő pénztárnál bármikor.

Az uszoda nyitva van:

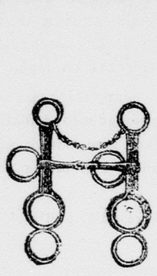
Mindennap reggel 5 órától 9-ig férfiaknak.
„ „ 9 „ 1 ig nőknek és egész délután férfiaknak.

Fürdési dij:

Felnőtteknek egyszeri használat	— frt	30	kr.
Tanulók, gyermekek és katonák részére	— „	20	„
Beiratkozás uszás tanulásra	1 „	—	„
Minden uszó leczke	— „	10	„
Felszabaduláskor	1 „	—	„
Idénybérlet személyenként	6 „	—	„

A nagyérdemü közönség minél tömegesebb látogatását kéri tisztelettel

a tulajdonos.

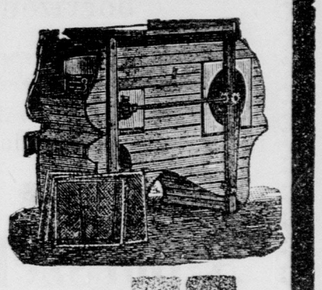

Tóth Gyula

előbb

Tóth Lajos és Társa

vaskereskedése DEBRECZEN, főpiacz városház sarkán.

Ajánl:

Gazdáknak

mezőgazdasági eszközöket,

Gazdasszonyoknak

konyha felszereléseket,

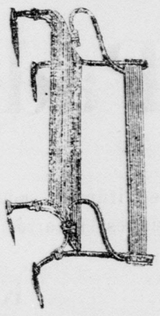
IPAROSOKNAK

minden iparághoz tartozó, a közönségestől a legfinomabb aczél szerszámokat, utóbbikért minden darab jótállás mellett.

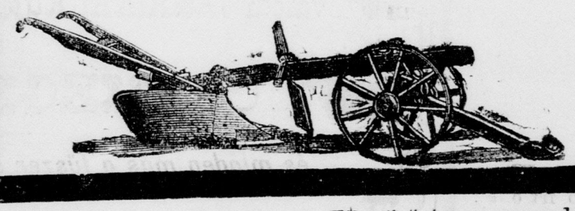
Épület-vállalkozóknak

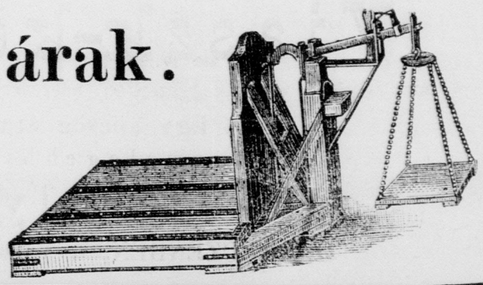
mindenféle vasalásokat vasban és rézben a **legsolidabb** készitményekben.

Legjuányosabb árak.

Debreczen 1891. Nyomatott a „Debreczeni Ellenőr“ könyvnyomdájában Széchényi-utcza SIMON-ház.